

ODGOVORI MARŠALA TITA NA VPRAŠANJA DOPISNIKA AGENCIJE UNITED PRESS

Beograd, 9. januarja (Tanjug). — Maršal Tito je imel dne 6. t. m. naslednji intervju s Edvardom Corryjem, dopisnikom United Pressa:

Vprašanje: Ali bi Maršal želel dati svoje mnenje o možnostih v sedanjem obdobju za ohranitev miru?

Odgovor: Mislim, da so vedno možnosti, posebno kjer gre za to, da bi se človeštvo izognilo še večji nesreči, kot je bila druga svetovna vojna. To je tako veličansko vprašanje za usodo človeštva, da ni človeka, ki tega ne bi želel in ki se ne bi bal vojnega spopada, razen ljudi, ki špekulirajo, da bi pri sedanjem položaju dosegli smotre na cenen način. Treba je žrtvovati in storiti vse za ohranitev miru, s tem pa ne mislim, da bi bilo treba žrtvovati koristi malih narodov zato, da bi se dosegel začasni mir, marveč je treba žrtvovati nekatere zahteve velikih sil.

Vprašanje: Ali bi hotel dati Maršal svoje mnenje o tem, če podpira predlog za sklicanje sestanka med zahodnimi voditelji in Rusi v tem času, da bi pretrpeli vsa obstoječa nesoglasja, da bi ohranili svetovni mir?

Odgovor: Moje mnenje je, da bi moralo priti do takega sestanka, ker je treba storiti vse, da se ohrani mir.

Vprašanje: Ali bi morali biti mali narodi obveščeni o poteku razgovorov?

Odgovor: Da.

Vprašanje: Ali je Maršal prepričan, da je iskrenost na strani Sovjetske zveze, kadar govori o svojih upanih za mir, ali pa je vztrajanje na tem, da bi se pogajali samo o Nemčiji, zviščen poskus?

Odgovor: Težko je odgovoriti na to vprašanje, ker ni mogoče reči, da nekdo ne želi miru vendar pa je vprašanje, v kakšnih pogojih. Kar pomeni za nekoga mir, lahko za drugega ni mir, je izguba neodvisnosti.

Vprašanje: Ali misli Maršal, da je vojna neogibna?

Odgovor: Po preizkušnjah, skozi katere so šli ljudje po minuli vojni, ne smemo izgubiti upanja v to, da je mogoče preprečiti vojno. Vedno je možno, da se ohrani mir. Položaj pa je kritičen.

Vprašanje: V skupščini je Maršal dejal, da je v Bolgariji, na Madžarskem in v Rumuniji najmanj 680.000 vojakov. Ali misli Maršal, da je verjetno, da bodo te čete uporabili proti Jugoslaviji v bližnji bodočnosti?

Odgovor: Ne bi mogel reči, da bodo zagotovo uporabljene proti Jugoslaviji, ker bi to pomenilo trdit nekaj, za kar človek ne more biti sto odstotno gotov. Dejstvo pa je, da so te čete predvsem usmerjene proti Jugoslaviji. Sedanji položaj, odnos teh držav do nas, njihova propaganda in izzivanja pa nas prepričujejo, da ne moremo z zaupanjem gledati v njihove namene. To pomeni povečano nevarnost za nas.

Vprašanje: Pretekli mesec je izjavila Albanija silovito propagando proti dozdavnim pripravam, ki jih dela Jugoslavija za invazijo v Albanijo. Ali Maršal misli, da so kakšni posebni vzroki za to povečano propagando, ki odmeva skozi informbirojski svet?

Odgovor: Razširjajo sistematično propagando, pa ne samo s strani Albanije (n. pr. madžarske note o domnem preletavanju, bolgarske note itd.), da bi naslikali Jugoslavijo kot grozečega napadalca, nevarnega za svetovni mir, da bi omajali zaupanje vanjo in da bi jo jutri v primeru morebitnega poskusa po ureditvi napadnih namenov lahko predložili kot državno, ki to zasluži ter s tem opravičilo svoje korake. Propaganda Albanije je samo del splošnega načrta povečane propagande in nam ukazuje, da moramo biti previdni.

Vprašanje: Noben jugoslovanski funkcionar ni nikdar dal javno podatkov o velikosti jugoslovanske armade. Da bi se razbistila mnoga različna stališča, ali bi mogel Maršal dati podatke o približni moči jugoslovanske armade in povedati, kakšne sile bi lahko Jugoslavija sprožila v primeru potrebe?

Odgovor: Tega ne bi mogel reči iz osnovnega razloga zato, da ne bi bili naši morebitni nasprotniki obveščeni. Moram reči, da sem sploh presenečen, na kakšen način se na primer navajajo podatki o operacijah na Koreji. To je v vojni največja usluga nasprotniku. Kar se tiče Jugoslavije, lahko rečem, da številke, navedene v parlamentu, ali celo še večje, ne pomenijo posebne nevarnosti. Številka ni bistvena. Ni težko uganiti, koliko lahko neka država v primeru vojne mobilizira vojske. To je precej lahko, toda to ni vse, kajti semkaj sodi tudi vprašanje oborožitve in opreme.

Vprašanje: Maršalu je bilo mnogokrat postavljeno vprašanje o njegovem mnenju o atlantskem paktu. Ali bi Maršal želel komentirati nedavne dogodke, zlasti vprašanje prihoda generala Eisenhowerja v Evropo?

Odgovor: Tega ne bi rad komentiral kakor tudi ne vprašanja

Eisenhowerjevega prihoda, saj bi to lahko na različne načine izkoristili. Rad bi poudaril, da o mnogih stvareh ne govorimo prav zato, da ne bi nudili povoda za spopad, čeprav je mnogo stvari, o katerih bi lahko povedali svoje mnenje.

Vprašanje: Ali bi Maršal želel kaj povedati o obrambnih potrebah Jugoslavije in njenih možnostih, da poveča svojo oboroženo silo iz zunanjih virov?

Odgovor: Tu ne bi mogel ničesar dodati tistemu, kar sem povedal v ekspoziciji v skupščini. Imamo potrebe, toda nismo še ničesar zahtevali od zunaj, in sicer največ zaradi tega, da ne bi dali gradiva sovražni propagandi. Proizvajamo z lastnimi silami vse, kar je mogoče, toda zaradi obrambe naše države, ne pa iz kakih drugih namenov. Temu vprašanju smo začeli posvečati večjo pozornost od tistega trenutka ko smo se prepričali, da obstoji nevarnost za našo neodvisnost s strani ZSSR in vzhodnih držav.

Vprašanje: Ali Jugoslavija zasleduje strateški razvoj dogodkov na Koreji (uporabo orožja in opreme) za izobrazbo lastne vojske?

Odgovor: Ne Jugoslavija, marveč vojaški voditelji. Saj to je delo vojaških voditeljev, da si iz vsake vojne pridobije izkušnje, ki jim lahko koristijo za izpolnjevanje.

Vprašanje: Ali je Maršal izrekel svoja naziranja o tem v zvezi?

Odgovor: Zase lahko rečem, da so izkušnje s Koreje samo potrdile našo taktiko in strategijo. Predvsem je dejstvo, da ljudje odločajo vojno. Vsekakor brez tehnike ne gre, toda samo tehnična sposobnost še ni dovolj. Dejstvo je, da je mogoče tudi proti največji tehniki najti taktiko, ki lahko nadomesti tehnično premoč. Ne glede na to, kako je nastala, ima korejska vojna en pomen za Korejce in Kitajce, drugega pa za čete OZN, za Korejce je prihod čet OZN invazija. Celotno dokler je prodiral, je imel Mac Arthur stalno gverilske operacije v zaledju. Sedaj, ko prodirajo Korejci in Kitajci, imajo le-ti čisto zaledje.

Vprašanje: Jugoslovansko časopisje je pred kratkim več ali manj omenjalo, da vlada podpira vključitev Zahodne Nemčije v atlantsko armado. Ali je to vladno naziranje?

Odgovor: Ne, to ni stališče jugoslovanske vlade. Za rešitev vprašanja Nemčije je treba doseči sporazum zaveznikov. Ne bi smeli iti po poti ustanjavanja vzhodnonemške in zahodnonemške vojske. To bi pomenilo oddaljevanje od rešitve, to bi pomenilo, da se da to vprašanje rešiti samo z orožjem. To ni pravilno niti ni čas, da bi mislili samo na tako rešitev.

Vprašanje: Poročila in časopisje iz Aten govore o tem, da je novi jugoslovanski poslanik g. Jovanović govoril o funkcionarji grške vlade o vprašanjih skupne obrambe, kakor tudi o vprašanjih železniških prog, poštne in brzojavne službe. V kakšnem smislu?

Odgovor: Ne vem, če je govoril o skupni obrambi. Gre za dobre odnose med Grčijo in Jugoslavijo, da bi lažje ohranili mir v tem delu Evrope in Balkana. Tu ne gre za načrtno skupno obrambo. Sporazum o normalnih odnosih bi prispeval h krepitvi ene in druge države, s tem pa tudi k ohranitvi miru v tem delu Evrope. Ne glede na podrobnosti je za primer morebitne napadalnosti za Jugoslavijo zelo koristno, če obstoje normalni odnosi. Prav isto velja pa tudi za Grčijo, če bi bila napadena. Vzpostavitev železniške proge Beograd—Solun je važna tako v gospodarskem kakor tudi v strateškem pogledu.

Vprašanje: Ali se Maršal strinja z glediščem, ki ga navaja publikacija »Medjunarodna politika«, katero izdajajo jugoslovanski časnikarji, da je namreč kitajska vojaška sila prišla za menjat sovjetsko na Koreji kot rezultat njenega napada na sile Združenih narodov? Ali bi Maršal želel govoriti o svojih pogledih na sovjetsko-kitajske odnose in njihov možni razvoj?

Odgovor: Ne bi želel govoriti o tem, ker to ne bi bil rezultat dobrega poznanja stvari. To bi bila ugibanja.

Vprašanje: Ali Maršal misli, da je Kitajska velesila in da se bodo odnosi med njo in ZSSR razvijali kot med dvema velesilama?

Odgovor: Strinjam se s tem, da je Kitajska velesila. Ne bi pa mogel reči, ali bo Sovjetska zveza ravnala s njo vedno in v vsakem pogledu kot z velesilo.

Vprašanje: Kako bi se po Maršalovem mnenju lahko vzpostavil mir na Daljnem vzhodu in s kakšnimi posebnimi ukrepi?

Odgovor: Na to je težko odgovoriti. Menim, da je stvar v Koreji brezupna. Bolje bi bilo, da bi se čete Združenih narodov umaknile, ker iz

tega položaja ni izhoda. Tam samo izgubljajo vojake in bi se lahko zapletli v dolgotrajen spopad, kljub temu bi se jim pa lahko dogodilo, da bi morali oditi. Združeni narodi, pa tudi ZDA, ne bi z odhodom izgubili prav nič ugleda. Položaj je popolnoma nov odkar se je vpletla Kitajska in torej ne gre več za ugled. Znano je, kakšne rezerve in zemljepisni položaj imajo Kitajci in kdo vse stoji za tem, prav tako pa tudi, s kakšnimi silami razpolagajo čete Združenih narodov. Kakšen globlji zaplet v tem delu bi lahko samo ogrozil mir v kakem drugem delu sveta. Tu ne mislim na mir po vsej sili. Če bi videl vsaj najmanjšo možnost, da se tam lahko nekaj stori, ne bi tega rekel. Te možnosti pa ni. S strateškega gledišča pa Koreja ne pomeni glavne točke miru ali svetovne vojne. Popolnoma drugače bi bilo v Evropi. Kjer koli bi vzplamtel spopad, bi izbruhnil splošni požar.

Vprašanje: Ali je Maršal mnenja, da je do sedaj dobljena pomoč dovolj velika, da omogoči Jugoslaviji prebroditi zimo, in da bo dežela dovolj močna za bližajočo se kritično pomlad?

Odgovor: Pomoč, ki je predvidena, nas bo izvela iz krize na pomlad in nam bo omogočila, da glede prehrane združimo vse gospodarsko leto.

Vprašanje: Kako je z jugoslovanskimi potrebami po surovinah?

Odgovor: Naše potrebe po surovinah so precej velike. To je eno izmed najtežjih vprašanj. Rešujemo ga s posojili in drugimi krediti.

Vprašanje: Ali je Maršal zadovoljen z načinom, kako tečejo pogajanja s svetovno banko? Ali je Jugoslavija pripravljena sprejeti predlog banke, da bi bila neke vrste »Clearing House« za vsa vprašanja jugoslovanske plačilne bilance?

Odgovor: Ne bi mogel reči, da sem s pogajanjem zadovoljen, ker se zavlačujejo in trajajo že skoraj dve leti. To sem rekel tudi njim.

Vprašanje: Ali je banka zahtevala zase neko vrsto veta glede posojil, ki jih Jugoslavija najema v tujini?

Odgovor: Takšne zahteve banka ni postavila. Zahtevala je, naj bi bila glavni preskrbovalce sredstev. Ne zahteva zase veta, to pa še tem bolj, ker posojila, ki nam jih je pripravljena dati, ne zadovoljujejo naših potreb. To vprašanje se sploh ne zastavlja, ker mi sploh ne bi zahtevali posojil, ki bi bila iznad naših odplačilnih možnosti. Prav nasprotno, banka nam je celo olajšala, da dobimo lahko določene kredite tudi v evropskih državah.

Vprašanje: Zakaj so ta pogajanja tako dolgo trajala?

Odgovor: Vseh vzrokov tudi jaz ne morem uvideti. Težko je odgovoriti na to, res pa je, da so bili z nami zelo previdni, medtem ko so druge države zelo lahko dobile posojila. Vzrok je tudi naš socialistični sistem.

Vprašanje: Bilo je mnogo neodgovornih trditev, da se Jugoslavija prodaja za dolarje in da sedaj izdaja socializem itd. in da nastopa nova doba »Nepas«, v kateri bodo mnoga podjetja vrnjena privatnemu sektorju.

Odgovor: To je bedasta propaganda. Vsak pameten človek ve, da socializem ni blago za prodajo. Niti jaz, niti nihče drugi ne bi mogel tega storiti. To so zlobna obrekovanja in smo mi stalno dokazovali, da to ni resnica in se nam je sedaj že zagabilo. Mi gremo svojo posebno pot v notranjem razvoju. Razen tega smo ponovno izjavili, da je mogoče gospodarsko, kulturno, pa celo tudi politično sodelovanje med socialističnimi in kapitalističnimi državami. Praksa je pokazala, da je to točno.

Vprašanje: Rekli so mi, da se vrše poizkusi, da bi se pogledalo tekmovanje med državnim in privatnim sektorjem, da bi se dosegla večja proizvodnja.

Odgovor: Za to so možnosti v obrtništvu in kmetijstvu, kjer sta privatni in združeni sektorji. Tekmovanje obstoji in se bo okrepilo, ako bi se pokazalo, da je združeno obdelovanje zemlje boljše od privatnega individualnega načina.

Vprašanje: Ali se morejo kmalu pričakovati nove amnestije političnih zapornikov?

Odgovor: Mi smo objavili sedaj veliko amnestijo, ki je zajela 11.000 oseb. Razen tega prihajajo vsak dan prošnje za skrajšanje kazni in se te rešujejo individualno.

Vprašanje: Govorijo se o možnosti izpustitve Dragoljuba Jovanovića in Lazarja Markovića.

Odgovor: To ni izključeno, vendar se bo tudi to reševalo individualno in tu ni potrebna velika amnestija. Osnovno je, da se bo to zgodilo tedaj, kadar bo primerno. To velja tudi za Stepina.

Vprašanje: Ali je Vatikan kaj odgovoril na Maršalov razgovor s Sulzbergerjem?

IZ DANASNJE STEVILKE:

Odgovori maršala Tita na vprašanja dopisnika agencije United Press
O nekaterih vprašanjih partijskega dela z mladino — Zunanja politika
Koordinacijski odbori socialnega zavarovanja imajo važne naloge v borbi za varčevanje
Le z dosledno izterjavo zaostankov bo preskrba v prihodnje redna
Velik delež protituberkuloznih dispanzerjev v boju proti tuberkulozi —
Šah — Fizikultura — Dopisi

Maršal Tito sprejel dr. Henrija Kesslerja

Beograd, 10. januarja. Včeraj je predsednik zvezne vlade maršal Jugoslavije Josip Broz Tito sprejel g. dr. Henrija Kesslerja, znanega ameriškega ortopednega strokovnjaka.

Pri sprejemu je bil navzoč predsednik komiteja za zaščito ljudskega zdravstva pri vladi FLRJ dr. Pavle Gregorič.

Dar maršala Tita najboljšim vrtalcem nafte v državi

Ljubljana, 10. januarja 1951.

Danes je odposlanec maršala Tita ing. Miladin Radulović, pomočnik predsednika Sveta za energetiko in ekstraktivno industrijo pri vladi FLRJ, izrazil priznanje in predal nagrade najboljšim vrtalcem nafte v naši državi, brigadi Rudija Premuša v Dolnji Lendavi, ki je, kakor znano, i. s. decembra preteklega leta postavila nov evropski rekord v vrtanju nafte. V 24 urah je brigada Rudija Premuša izvrtala 534,71 metra globine, medtem ko je znašal prejšnji rekord v Evropi 508 metrov. Vodja brigade Rudij Premuš je prejel v dar ročno uro, njegov brat Djuro Premuš, ki ima velike zasluge za dobro izvedbo organizacije dela ob rekordnem vrtanju, pa je prejel garnituro polnilnih peres in 8.000 dinarjev. Nadalje so nagrajeni vrtalci Stepan Simon, Tomo Horvat in Jože Mavrič ter glavni mehanik Josip Čivre vsak po 8.000 dinarjev, medtem ko je nadzornik Evgen Gergelj prejel 10.000 dinarjev nagrade, vsi ostali člani brigade — 25 po številu — pa so bili nagrajeni vsak s 4.000 dinarji.

Svečanosti je prisostvoval tudi pomočnik predsednika Sveta za energetiko in ekstraktivno industrijo pri vladi LR Slovenije tov. Lojze Ribič.

Ob koncu svečanosti so delavci poslali Centralnemu komiteju KPJ pozdravno resolucijo, v kateri obljublajo, da ta rekord v vrtanju ne bo osamljen primer, temveč da jim bo pozornost, ki jo je posvetil tovariš Tito vrtalcem nafte, spodbuda za nadaljnje delovne zmag.

Seja odbora za gospodarski načrt in finance ter zakonodajnega odbora Ljudske skupščine LRS

Ljubljana, 10. januarja 1951.

Danes dopoldne se je sestel na svoji 6. redni seji odbor za gospodarski načrt in finance pri Ljudski skupščini LRS, ki je razpravljal o predlogu zakona o državnem proračunu Ljudske republike Slovenije za leto 1951, katerega je vlada LRS predložila skupščini ter o predlogu zakona o zaključnem računu LRS za leto 1949, ki je bil prav tako predložen v razpravo in sklepanje Ljudski skupščini, ki se bo sestala 12. t. m. k svojemu IV. izrednemu zasedanju.

Odbor je v načelni razpravi in v podrobnostih oba zakonska predloga soglasno sprejel ter predlagal Ljudski skupščini LRS, da o obeh zakonskih predlogih razpravlja na svojem izrednem zasedanju ter ju v obliki, kot ju je predložila vlada LRS, uzakoni.

Prav tako se je danes dopoldne sestel zakonodajni odbor Ljudske skupščine, ki je razpravljal o predlogu zakona o odpravi oblasti kot upravnoteritorialnih enot v Ljudski republiki Sloveniji ter o predlogu zakona o dopolnitvi zakona o obrtništvu, ki ju je vlada LRS predložila Ljudski skupščini, da na svojem izrednem zasedanju o njih razpravlja in sklepa.

Zakonodajni odbor je oba zakonska predloga soglasno sprejel ter predlagal skupščini, da o obeh zakonskih predlogih na svojem izrednem zasedanju razpravlja in sklepa ter ju v predloženi obliki uzakoni.

Iz Predsedstva Ljudske skupščine LRS

Ustanovni občni zbor Slovenske izseljeniške matice

Včeraj zvečer ob 20. uri so se v mali sindikalni dvorani Doma sindikata zbrali zastopniki množičnih organizacij, kulturnih ustanov in več izseljencev, ki so se vrnili v domovino.

Tovariš Tone Seliškar je v imenu Inicijativnega odbora za ustanovitev »Slovenske izseljeniške matice« razložil pomen društva in kakšne naj bi bile njegove glavne naloge. Tovariš Tomo Brejc je zatem v obsežnem referatu prikazal gospodarske težave v zgodovini slovenskega naroda, zaradi katerih so morali kmetje in delavci iskati kruha v inozemstvu.

Ob zaključku je društvo sprejelo pravila. V odbor so izvolili za predsednika Toneta Seliškara, za člane pa Toma Brejca, izseljenca Ludvika Medveščka, Vido Kraigherjevo, Zimo Vrščajevo, Draga Sego in Kuričnika. Sklepe, ki jih je društvo sprejelo, so sestavili v obliki deklaracije, ki jo bodo objavili v kratkem v dnevnem časopisu in jo hkrati poslali tudi izseljencem v tujino.

O NEKATERIH VPRAŠANJIH PARTIJSKEGA DELA Z MLADINO

Posebno skrb partijskih organizacij za vzgojo mladine narekuje več razlogov. Vedeti moramo, da današnja mlada generacija po veliki večini ni sodelovala v naši ljudski revoluciji. Na njihovo otroško vzgojo so vplivale vojne razmere. In čeprav je velik del mladine sodeloval po vojni na številnih akcijah, ni s tem rešeno, da vsa mlada razume težave, ki jih danes premagujemo, in svoje dolžnosti v socialistični družbi. Podčrtati je še en moment, ki ga druge množične organizacije nimajo: v mladinski organizaciji ne prestopajo mladinci s petnajstim letom, prav tako pa jo zapuščajo člani, ki so dopolnili štirindvajseto leto, med njimi tudi kadri, ki so pridobili večje izkušnje v delu z mladino. Vprašanje intenzivnega in nepretrganega življenja osnovnih organizacij je v Ljudski mladini ravno zaradi starostnih meja težje kot pri drugih množičnih organizacijah in zahteva večjo skrb partijskih organizacij za vzgojo mladine. Nadalje je treba vedeti, da delujejo na vzgojo mladine poleg Ljudske mladine še drugi faktori, ki imajo brez dvoma še večji in odločilnejši vpliv na formiranje mladega človeka, v prvi vrsti družina, šola, internat, pa tudi športna, kulturno prosvetna društva in organizacije Ljudske tehnike. Če hočemo, da se bo današnja mlada vzgajala v dobre državljane, dobre sinove in hčere naših narodov, ki pod vodstvom svoje Partije odpirajo novo stran v zgodovini človeštva, v ljudi, ki bodo razumeli borbo naše Partije za naša, ki so usodnega pomena za nadaljnji socialistični razvoj v svetu in ki bodo pripravljene z največjim žrtvam — če bo kdaj potrebno — očuvati Jugoslavijo, ki pomeni za današnji svet edino upanje in socialistično perspektivo, potem je potrebna večja odgovornost za vzgojo mladine v družini, na šoli in v mladinski organizaciji ter boljše sodelovanje med temi faktori. Partijske organizacije pa so poklicane, da vskladijo njihove napore in jim dajejo progresivno, socialistično vsebino.

Da bo mogla mladinska organizacija povečati svoj vzgojni vpliv na mladino, je treba poudariti naslednja vprašanja:

1. Politični lik Ljudske mladine mora postati ostrejši, njen komunistični karakter mora dobiti močnejše oblike, kot ga ima sedaj. Čeprav je Ljudska mladina množična organizacija, ne pomeni, da je lahko vsak mladinec njen član. V težnji, da bi mladinska organizacija zajela čim širši krog mladine, je prišlo do pojavov brezprincipialnega sprejemanja v organizacijo, do tega, da se ni vodilo dovolj računa o kriteriju, kdo je lahko in kdo ne more biti član Ljudske mladine. Ni s tem rešeno, da je treba opustiti borbo za širjenje mladinskih vrst, nasprotno, to je ona najvažnejša naloga mladinske organizacije spričo dejstva, da imamo še vedno velik del kmečke mladine izven organizacije. Pač pa je treba jasno povedati, da član Ljudske mladine ne more biti tisti, ki ruši politično enotnost mladine, ki izkorišča demokratičnost v mladinski organizaciji za sovražno delovanje kot eksponent naših razrednih sovražnikov, prav tako ne spada v organizacijo tak mladinec, ki noče hoditi na sestanke, ne plačuje članarine, se slabo obnaša in ne izpolnjuje sklepov organizacije. Ko se borimo za to, da organizacija zajame čim širši krog mladine, pa ne odstopamo od načel, na katerih je Ljudska mladina zgrajena, in od ciljev, ki jih zasleduje. Član Ljudske mladine je lahko samo tisti, ki se aktivno udeležuje življenja svoje organizacije, ki ima pozitiven odnos do bistvenih vprašanj notranje, zunanje in gospodarske politike naše Partije in ki je pripravljen po svojih močeh na svojem delovnem mestu, pri stroju, za plugom, v šolski klopi ali v državnem aparatu boriti se za zmago njene linije. S tem, da se Ljudska mladina bori za zgraditev socializma, zavestno vzgaja vedno večje število mladine v tistih lastnostih, ki jih vodijo v članstvo Partije. Zato pa je vzgojni moment v LM važnejši kot drugje.

Partijske organizacije morajo pomagati mladinskim komitejem in aktivom, da se okrepi ideološka diskusija v mladinski organizaciji. Gre za to, da mladini na njej primeren način razlagamo osnovne stvari iz ideološke borbe naše Partije, ki jih mora poznati vsak komunist. Predvsem moramo pomagati mladini, da bo razumela korenine reakcionarne, nadaljnje rast socializma v svetu zavirajoče vloge ZSSR. Mladini moramo pojasnjevati, v čem so bistvene razlike med socialistično Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo. Nadalje je treba tolačiti naša zunanja politična, ki daje močan impulz socialističnemu razvoju v svetu. V mladinski organizaciji tudi ni dovolj borbenosti in načelnosti glede osvoboditve mladine izpod vpliva religije in proti pokusom reakcionarne duhovščine, izkoriščati religiozna čustva mladine za slabitev njene odnosa do države. Pri delu mladine je prišlo do izraza nerazumevanja osnovnih postavk gospodarske politike naše države, prav tako so bile težave v razumevanju borbe naše Partije in vlade za poglabljanje socialistične demokracije. Mladinski organizaciji je treba pomagati, da pravočasno reagira na vsa važnejša ideološka, politična in gospodarska vprašanja, ki jih prinaša naš notranji in mednarodni razvoj, da zavzame svoje stališče ter vpliva na mladino, da bo razumela linijo Partije in si jo zavestno prisvojila.

Nekateri mladinski delavci so pozabili, da tvorijo prav ta vprašanja rdečo nit v delu mladinske organizacije. Zavedajmo se, da mlada sodeluje v najrazličnejših športnih, telovadnih, kulturno prosvetnih društvih, v klubih tehnik, izlete, zabave itd., v mnenju, da je glavno aktivizirati mladino na najrazličnejših področjih. Še v naprej bomo stremeli za

tem, da se bo mladina še bolj množično udeleževala športnega, prosvetnega in zabavnega življenja, toda to ni naš končni cilj (tako in večje možnosti ima mlada tudi drugod v svetu), ampak je izhodišče za naš politično-vzgojni vpliv na mladino v socialističnem duhu. Povsod, pa tudi v pevskem zboru, na izletu ali pa v telovadnici prihajajo na dan najrazličnejša politična in vzgojna vprašanja, na katera je treba odgovarjati takoj na mestu in to je naloga članov Ljudske mladine, ne pa čakati na mladinski sestanek, da se stvari pride do dna. Člani Ljudske mladine morajo povsod, kjer delajo ali se zabavajo, ustvarjati javno mnenje, ki nasprotuje tujim političnim vplivom, malomeščanskemu pojmovanju morale, neoliknemu vedenju, slabemu odnosu do skupne lastnine itd. Ni pa s tem rešeno, da so uprave društev in klubov same strokovna vodstva, za vzgojo pa naj skrbi Ljudska mladina. Tako namreč tudi nekateri mislijo. Uprave društev in klubov, v katerih se mladina zbira, so v polni meri odgovorne za vzgojo te mladine, sodelovanje z mladinsko organizacijo pa mora samo izboljšati zdravo, vzgojno atmosfero v društvih in klubih.

2. Mladinsko organizacijo moramo bolj vključiti v reševanje gospodarskih problemov, tako v industriji kot na vasi. Gre za to, da široke mladinske množice ne stoji ob strani naših gospodarskih naporov, ampak da sodelujejo pri premagovanju težav, vnašajo v to delo svoj polet in se ob tem same vzgajajo, da reševanje problemov graditve socializma postane sestavni del njihovega življenja. Na IV. plenumu CK KPS je bilo rešeno, da ne smemo gledati na mladino izključno s stališča prostovoljnega dela. Nekateri partijske in mladinske organizacije pa so razumele, da ni več potrebno, da mladina pozna proizvodne probleme svoje tovarne, setvene in odkupne plane na vasi. Odtod je posledica, da so mladinski aktivni na vasi izolirani od splošnih gospodarskih problemov, mladina se ne udeležuje v zadostni meri zborov volivcev, ne pozna dela organov oblasti. Ponekod podcenjuje vrednost kmečkega dela in vidi napredek tudi v manj produktivnem delu v mestu. Moramo reči, da je mladina na splošno pripravljena pomagati ljudski oblasti in upravnim odborom podjetij pri izpolnjevanju planskih nalog, le da v večini primerov ni nikogar, ki bi sekretariatu aktivna na vasi ali komiteju v tovarni prikazal gospodarske naloge, da bi potem organizacija mogla politično mobilizirati mladino za njihovo izpolnjevanje. To je v prvi vrsti naloga partijske organizacije na vasi in v tovarni, ki mora stremeti za tem, da je mladina aktivni del njihovega kolektiva tudi na področju gospodarstva in proizvodnje.

Ta potreba se zlasti kaže v večjih tovarnah in podjetjih, kjer so proizvodna in ekonomska vprašanja precej zamotana. Mladinski komiteji mora v celoti razumeti najvažnejše težave, ki jih kolektiv premaguje pri izpolnjevanju plana, sicer ne more pravilno usmerjati in organizirati aktivnosti mladine. Mladinske organizacije morajo dobro poznati vse ukrepe delavskega sveta za dvig proizvodnje, jih dosledno izvajati in se boriti proti njihovim kršiteljem. Delo v mladinski organizaciji v tovarni mora biti tako urejeno, da se bo mladina od mladih nog učila gospodariti, varčevati, varovati socialistično lastnino, boriti se za uspešno izpolnjevanje planskih nalog in dvigati ugled svojega podjetja tudi z lepim, kulturnim obnašanjem in disciplino. Zato naj člani delavskega sveta večkrat pridejo med mladino in jih tolačijo naloge, ki jih sprejema delavski svet v imenu vsega kolektiva.

3. Vprašanje organizacijske izgradnje Ljudske mladine je treba posvetiti več pozornosti kot doslej. Tu gre predvsem za izpolnjevanje pravil statuta pri sprejemanju novih članov. Z vstopom v organizacijo sprejme mladinec nase gotove obveznosti, zaradi tega jih mora poznati. Nadalje je treba povečati disciplino v organizaciji, uvajati večjo kontrolo nad izpolnjevanjem nalog posameznikov, osnovnih organizacij in komitejev. Boriti se je treba proti pojavom anarhizma, za smotno in sistematično delo osnovnih organizacij in komitejev, za kompleksno reševanje vseh problemov, ki jih prinaša vsakodnevno življenje mladine.

Partijske organizacije so dolžne voditi računa o tem, kakšni ljudje vodijo mladinsko organizacijo in kako. Mislim, da je v tem času ta stvar najbolj pereča v delu partijskih organizacij na terenu. To vprašanje je tesno povezano z delom mladih članov Partije v mladinski organizaciji. Običajno se dogaja, da je mladinec, ki postane član Partije ali kandidat, razrešen vseh dolžnosti v mladinski organizaciji. Delo mladih članov Partije v mladinski organizaciji je še posebno velikega pomena za pravilno vzgojo mladine, saj so to najbolj mladi, starejši po letih, ki bolje poznajo politične in gospodarske probleme in jih bo mladina prav zaradi tega rada volila v svoja vodstva. V tem smislu morajo voditi kontrolo nad svojim mladim članstvom in mu tudi pomagati. Na primer v Storah je od 43 mladih članov KP le polovica v Ljudski mladini, a ne pridejo vsi niti na letno konferenco aktivov. V tovarni avtomobilov v Mariboru je mladinska organizacija zelo slaba, čeprav je tretjina članov Ljudske mladine v KP in kandidaturi, prav tako situacija je tudi v Jeseniški železarni, trboveljskih revirjih, še slabše je v »Nastit« itd. Partijske organizacije se morajo držati pravila, da je glavna partijska naloga vseh mladih članov Partije in kandidatov, ki imajo za to smisel in veselje, da delajo v mladinski

organizaciji in da za svoje delo odgovarjajo tudi pred Partijo.

Podobna stvar je tudi z okrajnimi komiteji Ljudske mladine. Partijski komiteji morajo odbrati za delo z mladino res dobre, požrtvovalne komuniste, ki bodo s partijskim odnosom vršili vzgojno politično delo med mladino, zlasti še, ko se je profesionalni kader zmanjšal za štiri petine in se bo v perspektivi skoraj popolnoma ukinil. Nadaljnje zmanjšanje in ukinitve profesionalnega kadra je mogoča le pod pogojem, da partijska linija o vzgoji mladine prodrde do poslednje osnovne partijske organizacije in da formiramo take okrajne mladinske komiteje, ki bodo po partijskih kvalitetah in socialnem sestavu članov mogli opravljati to odgovorno partijsko nalogo in se ji — razbremenjeni drugih manj važnih nalog — popolnoma posvetiti. Ker pa so mladinski komiteji sestavljeni iz mladih ljudi, tako po letih kot po partijskem stažu, jim morajo partijska vodstva pri delu sistematično pomagati, predvsem v tem, da bodo mladinci na tekočem v vseh pogledih ideološke diskusije, političnih, vzgojnih in gospodarskih problemih.

Še na eno stvar ne smemo pozabiti, namreč tega, da je Ljudska mladina rezervuar naše Partije in da se bo večja skrb partijskih organizacij za vzgojo mladine odrazila tudi v večjem prilivu mladih ljudi v Partijo in kandidacijo. Lahko rečemo, da sprejemanje mladine v Partijo ni v pravilnem sorazmerju s političnim razvojem večjega števila mladincev in mladink in njihovem zavzetnem delu pri graditvi socializma. V Celju okolici je n. pr. 19 osnovnih partijskih organizacij brez mladine, 68 brez mladih kandidatov, v Celju je bil v novembru lanskega leta sprejet v kandidacijo en sam član Ljudske mladine. Podobnih primerov je povsod dovolj, zato morajo partijske organizacije posvetiti večjo skrb sprejemanju mladine v Partijo in kandidacijo, mladinski komiteji in sekretarji aktivov pa jim morajo pri tem delu pomagati.

Na koncu bi se dotaknil vprašanja, ki postaja vedno bolj neodločljivo, to je sodelovanje Osvobodilne fronte, organizacije žena, Zveze borcev in sindikatov pri vzgoji mladine, kajti te organizacije zajemajo veliko večino prebivalstva, naše napredne javnosti, ki ji ne more biti tuja skrb za vzgojo mlade generacije. Neštevilo je problemov v mladinski organizaciji, ki bi se uspešno reševali z njihovim sodelovanjem. Naj naštevamo samo nekatere: politična predavanja za mladino, organiziranje intenzivnega kulturno prosvetnega dela, zlasti v industrijskih centrih in na naši vasi, pritegovanje mladine k delu organov oblasti in k reševanju gospodarskih vprašanj, vzgoja ženske mladine, zlasti tiste, ki je prišla iz vasi v mesta in industrijske centre; vnašanje duha narodnoosvobodilne borbe in partizanskih tradicij v vzgojo mladine; problem mladine na šolah, zlasti med vajenci; vprašanje morale in kulturnega vedenja mladine itd. Poudariti pa je treba, da sodelovanje ne sme jemati mladini iniciative ter samostojnosti njene organizacije. Mladina bo hvaležna vsem, ki ji bodo pomagali na njeni poti v življenje, po drugi strani pa bo od tega imela korist naša skupnost, kajti samo pošten, zdrav, kulturno razgledan, svoji domovini in napredku človeštva vdan mladi rod bo mogel obvarovati pridobitve naše ljudske revolucije in jih naprej razvijati.

Hočevar Janez

Funkcionarji edinburškega festivala v Beogradu

Beograd, 11. januarja. Davi sta prispela v Beograd lord Prevost G. Murray, predsednik edinburškega festivala, in V. P. Earsman, član odbora edinburškega festivala. Britanska gostja so sprejeli na beograjski postaji Ivo Sarajčić, direktor Direkcije za informacije vlade FLRJ, Oskar Danon, predsednik Zveze skladateljev Jugoslavije, Bojan Stih, podpredsednik Komiteja za kinematografijo vlade FLRJ, Vanda Novosel, načelnica oddelka za zveze z inozemstvom pri Svetu za znanost in kulturo vlade FLRJ, in Ninko Petrovič, predsednik Izvršnega odbora ljudskega odbora v Beogradu.

Gospoda Murray in Earsman sta prišla v našo državo v zvezi z udeležbo Jugoslavije na letošnjem edinburškem festivalu. Možno je namreč, da bo eden izmed naših baletnih ansamblov izvajal na tem festivalu Hrističevo »Ohridsko legendo«.

Funkcionarja edinburškega festivala se bosta mudila v naši državi okoli dva tedna kot gostja Zveze skladateljev Jugoslavije in bosta v tem času obiskala Zagreb in Ljubljano. Zanimata se za uspehe, ki so jih dosegli naši narodni na področju kulture in umetnosti. Da bi se seznanila z deli, ki so bila pri nas ustvarjena na tem področju, bosta prisostvovala baletnim, opernim in dramskim predstavam, poslušala simfonična in druga.

V Ameriki zopet nova akcija za pomoč Jugoslaviji

New York, 10. januarja (Tanjug) Dobrodelna organizacija Christian Rural Overseas Program v Chicagu je začela široko akcijo za pomoč Jugoslaviji. Poslala je svojim članom poziv, naj vsestransko sodelujejo pri zbiranju sredstev za to pomoč. Opozorila jih je na prehranjevalne težave, ki so nastale zaradi lanske letne suše v Jugoslaviji.

Kitajske enote so prodrle 96 km globoko v Južno Korejo

Ameriška letala so izvedla 650 poletov in poškodovala 1200 poslopij

Tokio, 10. jan. (Tanjug) V poročilu glavnega štaba generala Mac Arthurja je rečeno, da so severnokorejske in kitajske enote izvedle velike koncentracije svojih sil na zapadnem delu fronte. Daje je poudarjeno, da je za črto, potegnjeno od Vondžuja, jugovzhodno skozi Ošan, na razdalji okrog 112 km, najmanj 7 kitajskih armad. Po poročilih patrulj in izjavah civilistov ter ujetnikov so severnokorejske in kitajske oklepne enote 96 km južno od 38. vzporednika in samo 144 km od starega mostišča Tegu—Fusan.

Na koncu poročila, ki ga prenaša United Press, je rečeno, da so južno-afriški piloti in letalske sile 5. ameriškega letalskega zbora večeraj izvršili 650 poletov in pri tem porušili ali poškodovali okrog 1200 poslopij in onesposobili 1350 sovražnih vojakov.

Po izjavi zastopnika 8. ameriške armade, ki jo prenaša United Press, izvajajo severnokorejske in kitajske sile velike koncentracije svojih sil tudi na osrednjem delu fronte na področju Ošana, blizu glavne ceste, ki drži južno od Seula. V teku večerajšnjega dne je bila dejavnost na fronti omejena na akcije patrulj, ki so prišle v stik z nasprotnikovimi silami jugovzhodno od Vondžuja v bližini Cetona.

Agencija France Presse poroča, da so štirje severnokorejski in kitajski bataljoni danes izvedli protinapad na zahod-

no krilo Mac Arthurjevih sil pri Vondžuju. Na zahodu Koreji sinoči in davi ni bilo stikov z nasprotnikom.

V poročilu vrhovnega poveljstva severnokorejske armade je rečeno, da so severnokorejske enote in kitajski »prostoVOLJCI« pri svojem napredovanju osvobodili mesto Suyon na zahodnem odseku fronte na Koreji, Vondžu na osrednjem odseku in neko mesto na vzhodni obali.

Cenzura vesti s Koreje

London, 10. jan. Več britanski tisk je neugodno sprejel odlok o novi uvedbi cenzure poročil vojnih dopisnikov iz Koreje. Glavno glasilo laburistične stranke »Daily Herald« prinaša poročilo svojega dopisnika iz Washingtona, ki poudarja, da tudi ameriški tisk prav tako ostro protestira zoper nove ukrepe cenzure.

Po poročilu 8. ameriške armade, ki ga prenaša agencija France Presse, je bila uvedena obvezna cenzura in so bile dolžne ustrezne sankcije proti tistim vojnim dopisnikom, ki bodo kršili pravila cenzure, ki so bila večeraj objavljena. Med drugim je na seznamu stvari, ki se ne smejo obravnavati prepoved imenovanja enot, premiki čet, rezerve, položaji in drugo. Pravila določajo ne le disciplinske ukrepe za kršitve, temveč tudi izgon vojnih dopisnikov ali njihovo izročitve vojaškemu sodišču.

Uspešne akcije vietnamske armade

Peking, 10. jan. (Tanjug) V poročilu vietnamske časopisne agencije, ki ga prenaša agencija »Nova Kitajska«, je rečeno, da je vietnamska armada v sodelovanju s partizanskimi oddelki in milico uničila neko francosko enoto na odseku Bin Lieja, ki leži 20 km severno od Tien Jena. V tem poročilu, ki se nanaša na štiridnevno ofenzivo Ho Ši Minhovih sil na severovzhodni in osrednji fronti sever-

nega Vietnama od 26. do 29. decembra lani, je poudarjeno, da sta bila na tem odseku razbita tudi dva bataljona severnoafriških vojakov, ki so prišli na pomoč francoskim enotam, in da sta zavzeli mesti So Son in Ke Mo.

Na odseku Vin Jena, 40 km severozahodno od Hanoja, je bila deloma razbita neka francoska skupina, dočim so na področju Fuk Jena enote vietnamske armade uničile 10 francoskih postojank. Najvažnejši uničeni francoski utrjeni položaji so Da Fuk, Jen Fu, Tan La, Hu Bang.

V poročilu je na koncu rečeno, da so Francozi imeli v teh bojih okrog 1000 padlih in ranjenih vojakov in oficirjev ter 700 ujetnikov. Vsi oficirji, ki so bili v urodbah, so bili ujeti ali ubiti. Francosko orožje, ki so ga Ho Ši Minhove enote zaplenile, zadostuje za oborožitev enega polka.

Priprave za konferenco štirih

Washington, 10. jan. Agencija France Presse poroča, da je bil dosežen znaten napredek pri medsebojni diplomatski izmenjavi stališč glede organiziranja sestanka ministrov za zunanje zadeve ZDA, ZSSR, Velike Britanije in Francije. Na tem sestanku, za katerega prvič agencija, da bo morda v kratkem, bi pripravili dnevni red za konferenco Sveta ministrov za zunanje zadeve. ZDA žele, da bi bil kraj sestanka New York, ker je bil zadnji sestanek v Parizu. ZSSR pa bi bilo ljubše, če bi bil sestanek ministrov za zunanje zadeve v Parizu ali v Londonu.

Eisenhower v Bruslju

Bruselj, 10. januarja. Agencija France Presse poroča, da je general Dwight Eisenhower prispel sinoči v Bruselj. Eisenhower je danes dopoldne obiskal predsednika belgijske vlade in zunanega ministra Paula Van Zeelandta ter ministra za državno obrambo polkovnika Greefa. General Eisenhower se je odpejal nocoj z letalom v Haag.

Gospodarske težave v Britaniji

London, 10. jan. Dopisnik Tanjuga poroča:

Britansko časopisje na široko piše o gospodarskih težavah, ki so se pojavile v industriji zaradi pomanjkanja nekaterih surovin. »Daily Express« sodi, da je največja težava zaradi pomanjkanja posebne vrste jekla, ter izraža bojazen, da industrija jekla, ki je do sedaj preseljala proizvodni načrt, načrta ne bo mogla izvesti, ker proizvaja nekaj nad 16 milijonov ton jekla. Časopis poudarja, da prav tako primanjkuje navedenega jekla, za katerega pravijo, da ga je zmanjkalo na trgu zaradi sedanjega prevlekega povpraševanja.

»Daily Express« graja nato delo ministrstva za preskrbo in pravi, da je ustvarilo zmedo pri razdeljevanju barvanih kovin, cinka in bakra ter da je zaradi tega prizadela tudi industrija za oboroževanje.

Pridružujoč se izjavam nekaterih časopisov, ki vane krivdo za pomanjkanje jekla na britanskega ministra Noela Barkerja, piše »Daily Express«, da je Backer dosegel prednost za uvoz premoga iz ZDA. Ker so rabili ladje za prevoz premoga, je izgubila industrija jekla okrog 800.000 ton nuino potrebne železne rude.

Televizija v Britaniji

London, 10. jan. Britanski časopis »Economist« graja načet BBC (British Broadcasting Corporation) za močno razširitev televizijske mreže v Britaniji. Generalni direktor BBC William Hale je pred kratkim izjavil, da bo porabil BBC v treh letih 4.250.000 funtov šterlingov za razširitev mreže televizijskih postaj, da bo imelo britansko prebivalstvo 1953. leta 1,5 milijona televizijskih aparatov, 1954 pa se bo 85% britanskega prebivalstva posluževalo televizije.

S tem v zvezi piše »Economist«, da pomeni določeni načrt razširitve televizijske mreže ne le velike stroške, marveč tudi potrošnjo kovin in elektronskih naprav, ki so potrebne za obrambo države, kar bi lahko preprečilo zvišanje proizvodnje radarskih naprav.

Umrl je Avgust Zamparutti, urednik »Matajurja«, glasila beneških Slovencev

Minuli petek je v Sempetru Slovenov sredi svojega dela umrl eden izmed ustanoviteljev glasila beneških Slovencev »Matajur« in njegov urednik Avgust Zamparutti.

Ze leta 1941 se je priključil narodnoosvobodilnemu gibanju in se od takrat neutrudno ter neustrašeno boril za pravice beneških Slovencev. V listu »Matajur« je v beneškem narečju dramil beneške Slovence in jih klical k prebujenju. V zadnjem času je pisal zgodovino beneških Slovencev v narečju, vendar je zaradi nenadne smrti to delo ostalo nedokončano. Z njim so beneški Slovenci izgubili svojega narodnega buditelja, pridnega in požrtvovalnega moža, neustrašnega borca za pravice slovenskega naroda v Benetjah.

Smrt Sinclaira Lewisa

Rim, 10. jan. (Tanjug). Znani ameriški pisatelj in inženir Nobelove nagrade za književnost Sinclair Lewis je umrl danes v 66. letu starosti na neki rimski kliniki. Sinclair Lewis je podlegel za arčnim napadom.

Koordinacijski odbori social. zavarovanja imajo važne naloge v borbi za varčevanje

Poglabljanje naše socialistične demokracije se izraža zlasti v reorganizaciji naše državne uprave. Poleg oblastvenih organov se v naši državni upravi vedno bolj uveljavljajo sveti državljani, ki predstavljajo višjo obliko neposrednega sodelovanja ljudstva v posameznih panogah državne uprave. Ti sveti, ki jih je predvidel že splošni zakon o ljudskih odborih in ki imajo zlasti na področju socialnega skrbstva in zdravstva za seboj že precej uspehov, so ob zadnji reorganizaciji doživeli natančnejšo opredelitev in zakonsko utemeljitev in bodo v perspektivi postopnega odmiranja države vršili vedno večjo vlogo v decentralizaciji in demokratizaciji državne uprave.

Pri izvajanju socialnega zavarovanja je nastala zlasti v zvezi s prenosom izplačilne službe na podjetja in ustanove potreba po tesnem sodelovanju vseh zainteresiranih predstavnikov ljudske oblasti, uprav podjetij in ustanov, zdravstvene službe in sindikatov, z okrajnimi upravami za socialno zavarovanje. Dokler ne bodo ustanovljeni sveti za socialno zavarovanje po Uredbi, ki jo bo izdala zvezna vlada, je naloga predsednikov svetov za socialno skrbstvo, da poskrbijo za formiranje koordinacijskih odborov pri okrajnih upravah za socialno zavarovanje in pri vseh (večjih) podjetjih.

V področje koordinacijskih odborov za socialno zavarovanje spada predvsem reševanje problemov v zvezi z nenormalnim odstotkom bolnikov, izložitvijo zdravstvene službe, higijene, tehnično - zaščitnih naprav, preprečevanje neopravičenih izdatkov za kratkoročne dajatve socialnega zavarovanja, zlasti izdatkov za potne stroške, ki dosegajo milijonske zneske. skratka - borba za dosledno varčevanje.

Koordinacijski odbori morajo izvajati strogo kontrolo nad izdatki socialnega zavarovanja za oskrbne in potne stroške, ter v določenih primerih predlagati kazenske ukrepe, analizirati vzroke naraščanja potnih stroškov ter iskati načine, s katerimi bi bilo mogoče preprečiti neutemeljene izdatke za potne stroške v posameznih ambulantnih okoliših. Koordinacijski odbori pri podjetjih morajo zainteresirati delavske svete, da na svojih sejah razpravljajo tudi o ukrepih za znižanje izdatkov za kratkoročne dajatve socialnega zavarovanja.

Koordinacijske odbore pri svetih za socialno skrbstvo OLO sestavljajo: predsednik sveta za socialno skrbstvo, poverjenik za delo, predsednik sveta za ljudsko zdravstvo, okrajni zdravnik, predsednik okrajnega sindikalnega sveta, član okrajne kontrolne komisije ter upravnik okrajne uprave za socialno zavarovanje in po potrebi tudi zastopnik podružnice Narodne banke. Pri podjetjih pa sestavljajo koordinacijski odbor: zastopnik upravnega odbora podjetja, direktor podjetja, predsednik komisije za delovne spore, delavski inšpektor, zdravnik obratne ambulante, obratni higieničar in uslužbenec, ki

vrši v podjetju posle socialnega zavarovanja. Koordinacijske odbore pri okrajnih svetih za socialno skrbstvo organizira predsednik tega sveta, pri podjetjih pa upravnik okrajne uprave za socialno zavarovanje. Seje koordinacijskih odborov se morajo vršiti vsaj enkrat mesečno ter je o njih treba sestavljati zapisnik.

Po dosedanjih podatkih so že ustanovljeni koordinacijski odbori socialnega zavarovanja pri svetih za socialno skrbstvo naslednjih OLO: Ljubljana - RLO I in V, Celje-mesto, Celje-okolica, Gorica, Idrija, Jesenice, Kamnik, Kočevje, Kranj-okolica, Novo mesto, Radovljica, Šoštanj, Trbovlje, Lendava, Ljutomer, Maribor-mesto, Maribor-okolica, Murska Sobota, Poljčane, Ptuj in Postojna. Izmed vseh podjetij v LR Sloveniji so bili do sedaj ustanovljeni koordinacijski odbori komaj pri 85 podjetjih. Komisije za delovne spore so bile formirane pri 16 okrajnih upravah za socialno zavarovanje. Komisije za delovne spore v podjetjih so bile ustanovljene že v vseh podjetjih na področju okrajev Kranj-mesto, Šoštanj in Murska Sobota, na področju ostalih okrajev pa po dosedanjih nepopolnih podatkih obstajajo te komisije v 217 podjetjih, kar pa je v primeri s celotnim številom podjetij v LR Sloveniji razmeroma še zelo malo. Organizacija tovariške pomoči v večjih podjetjih, ki naj bi nudila pomoč obolenim zavarovancem in istočasno preprečevala izkoriščanje socialnega zavarovanja po nezavednih zavarovancih, doslej razen redkih izjem (elektrarna Fala in papirnica Vevče) - ni uspela skoraj v nobenem podjetju. Stalež bolnikov je ponekod porazno visok, zlasti v nekaterih podjetjih v okrajih: Ljubljana-mesto (do 9,36%), Celje-mesto (do 15%), Novo mesto (do 18%), Trbovlje (do 13%), pa tudi v mnogih drugih podjetjih ostalih okrajev je več ali manj nad normalno. Temu so deloma krive tudi slabe varnostne in higienske naprave v podjetjih na primer v okrajih Kočevje, Novo mesto in Ljutomer, čemur pa je zopet vzrok brezbržnost in pasivnost sindikatov.

V splošnem so koordinacijski odbori pravilno pričeli z delom. Poleg drugega so obravnavali zlasti problem množestvenih neupravičenih izostankov od dela. Pri tem pa niso našli dovolj opore pri sindikatih, katerih zastopniki se večinoma ne udeležujejo sej koordinacijskih odborov. Čeprav bi po zamisli zakonodajalca morali biti sindikati glavni nosilci družbenega varstva pravic zavarovancev, od sedaj niso ukrenili še skoraj ničesar proti neupravičenemu zadrževanju ali odrekam dajatev, ki so jih zagrešila podjetja, niti izkoriščanju, ki so ga zagrešili zavarovanci ali podjetja. Sindikati se morajo aktivneje zainteresirati za to delo. Čimprej bo treba poskrbeti za ustanovitev koordinacijskih odborov socialnega zavarovanja pri tistih okrajnih svetih socialnega skrbstva odnosno pri večjih podjetjih, kjer še niso bili organizirani.

NOVI ARTIKLI »ELME«, NOVI PRIHRANKI V DEVIZAH

Tako raste naša industrija... Za Savo pri Črnučah, kjer je spomladi leta 1948 še srna speljela svoje mladiče in je zajka svoje pustila brez strahu v gnezdu, že dve leti avtomobilj odvažajo in dovajajo najrazličnejši material. Elma - nova tovarna elektroinstalacijskega materiala že obratuje.

Ko smo sestavljali petletni plan, smo računali na uvoz drobnega instalacijskega materiala. Toda prav to drobnarje so zahtevale težke milijone v devizah. Za take drobnarje toliko milijonov? Strojovnjaki so sestavili račun, izdelali načrte, dokazali, in glej: posekali so »črnuško džunglo«, pregnali fakale, srne in zajce, z lopatami so zasekali v mehki prod, jeli so graditi, zrastle so nova poslopja - stanovanjske barake, velika restavracija s kuhinjo, delavnica, skladišča, pisarne itd.

»Elma« je nova tovarna, vsota dveh starih obratov: nacionaliziranega podjetja Pirnat in bivše Vovkove Elme. Toda kje daleč zadaj ju je pustila! Produkcija je mnogo večja ter bogat asortiment povsem novih artiklov. Delavci, ki so prišli iz starih obratov, so se med množico novih ljudi iz obrtniških delavnic in iz kmetijstva povsem razgubili. Nastaja nov kader elmovcev. Kako je to važno v novi tovarni, kdo je bil med prvimi, zakaj tovarna uspeva in vsk se prav rad pohvali, da je star član njenega kolektiva in eden njenih prvih graditeljev. Elma je primer značilnosti naše industrije: gradijo se nova poslopja in objekti, zgrajeni so komaj do tretjine, in že s proizvodno začno, in to s proizvodnjo povsem novih predmetov. Kdo bo koga prehitel? V Elmi je proizvodnja prehitela graditelje, kajti račun glavnega inženirja in zagotavljanja delavcev povedo, da bi z obstoječimi sredstvi produkcijo dvignili najmanj še za 100%, če bi... Kaj že bi? No, če bi imeli dovolj prostora za stroje. Torej nove objekte! Pa je res povsod taka stiska: stroji tesno drug drugu zagaja in delavci se skoro v kolone za dajo. Produkcija je komaj stekla, a objekt je že pretesen, za to so varnostne in sanitarne naprave pomanjkljive in nezadostne.

Tesnoba se v produkciji močno pozna: nepravilna organizacija dela, ker ne morejo pravilno razmestiti strojev, oddelki so razmeščeni povsod le za silo. Stroji so zneseni iz vseh vetrov, različnih tipov in starosti. Vidiš lahko zadnjo serijo iz

Prvomajske, pa tudi stroje iz leta 1890 iz Hamburga. Nekaj strojev imajo celo na nožni pogon. In kljub temu produkcija z vsakim dnem raste in uvažajo vedno nove artikule. Orodjarna je grlo podjetja. Neprecizni stroji in premalo strokovnjakov. Sicer so povsod pridni in požrtvovalni delavci, toda učijo se, preizkušajo, rastejo torej s podjetjem...

Samo dve podjetji sta v Jugoslaviji, ki izdelujeta drobni elektroinstalacijski material: v Zagrebu »Kontakt« in »Elma« na Črnučah. Obe sta enako veliki po kapaciteti, toda izdelujeta različne stvari, ki se med seboj dopolnjujejo. Elma s svojo proizvodnjo krije komaj potrebe Slovenije. Kaj pa ostale republike? Povečati torej produkcijo in razširiti asortiment! Za to parolo ve sleherni elmovcev, toda eno je sestaviti prototip, drugo pa zanj organizirati produkcijo. Primer: Sklenili so izdelovati električna stikala, ki jih v potrošnji tako primanjkuje. Dobro! Ker ni uvoženih surovin, le z domačim materialom. Treba je torej iskati novih poti, preizkusiti najmanjšo stvar. Tri mesece napornega dela tehničnih kadrov in najboljših delavcev. Poizkusi so se obnesli in vse priprave za proizvodnjo končane. Ko je orva serija končana, ugotovijo, da so stikala slaba. Kaj sedaj? Zopet na novo poizkušanje vsega po vrsti. Ta mesec imajo že v planu prvih pet tisoč električnih stikal. - Kaj, navadna stikala, pa tak drendaj? Se listostroje za turbino 35 ton ne počno takega hrupa. - Oprostite, tovariši, si že kdaj pogledal ustroj stikala? Le poglej, koliko dela, torej koliko rok mora sodelovati in naj-

različnejših strojev. Često so majhne stvari težje kakor velike.

Tako v Elmi izdelujejo že nad 40 različnih artiklov. Vrednost lanske proizvodnje je znašala čez 40 milijonov din. Koliko ton drobnarje je moralo biti! Najrazličnejši instalacijski materiali, transformatorji, likalniki, izolacijski materiali, oljni trakovi, oljni papirji, oljna platna, izolirne cevi, varilni aparati in poleg tega še čez 35 ton bakelitne galanterije. V bakelitu so pravi mojstri, osnovali pa so še tudi svojo keramično delavnico in se tako osamosvojili.

Poleg Elme stoji nov objekt bodoče tovarne »Tela«, ki naj bi izdelovala električne aparate. Graditi so jo pomagali tudi elmovci. Ta objekt je skomčan in Elma ga gleda s poželjivimi očmi. Kaj ko bi bil naš? Tudi njih proizvodnjo bi prevzeli: vseh vrst električne aparate. Prav gotovo bi. Če bi imeli ta objekt, bi našo sedanjo produkcijo tako organizirali, da bi jo dvignili za 100%. Dajte nam torej ta objekt! Tako šušljajo med seboj, javno se ne upajo, da bi jih ne obsodili ekspanzivnosti. Toda, kaj morejo elmovci, če je njih produkcija tako narasla, da so sedanji prostori premajhni!

Kako se bo končalo, bo prinesel čas. Eno pa je že danes jasno. Elmi, ki je pokazala že svoje uspehe, je treba nuditi pogoje, da se razvije v lepo industrijsko podjetje, ne dopustiti, da ostane na sredi poti, kajti njena produkcija je za široko potrošnjo zelo važna, v zveznem merilu pa prihrani lepe milijone v devizah.

Jak

Objekt Elme za Savo pri Črnučah. Komaj tretjino so končali z gradbenimi deli, pa že eno leto teče proizvodnja

NOVI USPEHI V TEKMOVANJU NA ČAST DESELETNICE OSVOBODILNE FRONTE

V trboveljskem okraju so med najboljšimi frontne organizacije v Radečah, Dolu pri Hrastniku, 11. terenu v Trbovljah, Krnici in Zagorju

V trboveljskem okraju so med najboljšimi frontne organizacije v Radečah, Dolu pri Hrastniku, XI. terenu v Trbovljah, Krnici in Zagorju.

V tretjem mesecu tekmovanja v čast 10. obletnici OF so dosegle najboljše uspehe frontne organizacije v Radečah, v Dolu pri Hrastniku, XI. teren v Trbovljah, vaški odbor OF Krnice in frontovci v Zagorju.

V Radečah se je OF posebno izkazala pri kulturnoprosvetnem delu. SKUD Ivan Cankar deluje prav dobro ter pomaga mladinskemu in pionirskemu gledališču. V decembru je SKUD uprizorilo dve igri ter priredilo dve akademiji, kjer je sodelovalo telovadno društvo. Uspešno je tudi delo ljudske univerze. Prav lepa je bila prireditve noveletne jelke, h kateri je prispevala lep delež organizacija AFZ. OF v Radečah prireja z vsemi sekcijami redne sestanke, ki so združeni s političnimi predavanji. V decembru je bilo na novo sprejetih v OF 35 članov, tako da je danes v organizaciji 98% vsega prebivalstva. Frontovci v Radečah so delali v decembru 1360 ur prostovoljno. Volitev v OLO se je udeležilo 98% volilnih upravičencev.

V Trbovljah je v tekmovanju najboljši XI. teren. Odbor in frontovci z veseljem opravljajo svoje dolžnosti. Terenski odbor OF je s člani na terenu v tesnih stikih. Pred volitvami je imel terenski odbor konferenco z aktivisti na terenu, predvolilni sestanek ter dva zbora voliv-

cev. Na vseh sestankih je bila udeležba nad 50-odstotna. Volišče XI. terena je bilo najlepše v Trbovljah. Med tekmovanjem so frontovci delali prostovoljno 1061 ur, in sicer na ekonomiji v Hotelezu, pri mlečni kuhinji, partijskem domu, pri krasitvi volišč in popraviljanju poti. Terenski odbor bo med drugim skrbel za razširitev časopisa, za prireditve na terenu, za študijski krožek in za posipanje cest.

V Dolu pri Hrastniku so med prvimi začeli z izobraževalnim tečajem, ki ga obiskuje 35 ljudi. V decembru so si uredili čitalnico in knjižnico v poslopju kmetijske zadruge. Uspešno dela KUD Cirila Pusta. V decembru je imelo dve prireditvi ter organiziralo novoletno jelko. Odbor OF je poskrbel za obdaritev otrok ter starčkov in socialno ogroženih. Razdelili so darila v skupni vrednosti 20.000 dinarjev. Odbor ima redne sestanke, sodeluje s KLO in pri različnih akcijah.

V Hrastniku tekmuje šest terenskih odborov, društvo Aleš Kapla, alpinistični odsek, planinsko in telovadno društvo in drugi. OF v Hrastniku si je uredila knjižnico in je tudi najboljša pri pobiranju članarine. Terenski odbor OF v steklarni še ni pričel resno delati, ker mu mestni odbor OF v Hrastniku premalo pomaga. V decembru se je začel v Hrastniku radijski amaterski krožek ter kuharski tečaj. V okviru tekmovanja je SKUD v decembru štirikrat uspešno nastopil.

V IV. rajonu v Ljubljani uspešno deluje že nad 50 potrošniških svetov

Tekmovanje na čast 10. obletnici OF je razgibalo domala vse terene. Po 4-5 terenov je združenih v eno skupino in šest takih skupin se sleherni mesec bori za prvo mesto. Najboljši teren posameznih skupin prejme sleherni mesec prehodno diplomu.

Na terenih Vič, Kolizej in v Brdu je ostra borba. Gradijo si svoje kulturne domove in pridno zapisujejo opravljene prostovoljne ure. Tekmovalna komisija je že v tretjič podelila prehodno diplomu frontovcem terena Brdo, ki dosegajo vedno boljše uspehe. Seveda je takih terenskih organizacij še več. Največ uspehov imajo frontovci pri aktivizaciji potrošnikov v potrošniških svetih.

Sploščeta med potrošniki ni bilo velikega razumevanja za svete potrošnikov. Gospodinj se se bala sprejemati funkcij-

je. Ko pa so uvidele, da bo njihovo delo le v korist njih samih, je bila udeležba na sestankih vedno večja. Sveti potrošnikov so se množili. Danes imajo razen ene trgovske poslovalnice (na Tržaški 46) že vse trgovine, mlekarne in mesnice svoje svete potrošnikov.

Marsikoga bo zanimalo, kakšne uspehe so dosedaj imeli ti sveti, pa pogledimo kaj pravijo o tem gospodinj.

4. decembra so čitale v dnevnem časopisu, da bodo v vseh mesnicah prodajali ribe na živilske nakaznice. Na stotine gospodinj je v dobri veri hitelo od ene do druge mesnice, vendar so bile vse

V Dolenjskih Toplicah so opravili nad 3000 prostovoljnih ur

Pred dnevi so frontovci Dolenjskih toplic z veseljem in ponosom pozdravili sekretarja okrajnega odbora OF, ki jim je na množičnem sestanku izročil okrajno prehodno zastavico Fronte. Za december so si jo priporili Topličani, ki so postali v zadnjih mesecih preteklega leta vedno bolj delavni.

Na 10. obletnico ustanovitve OF se člani OF v Dolenjskih toplicah vneto pripravljajo. O tem govori že njihov dobro sestavljen tekmovalni načrt, vendar pa v Toplicah niso ostali le pri načrtu. V okviru šestmesečnega tekmovanja je osnovna frontna organizacija v Dolenjskih toplicah opravila s svojimi člani že 3012 prostovoljnih ur; od teh nad 1800 pri dograjevanju zadružnega doma, ki ga bodo v prihodnjih dneh izročili svojemu namenu. Pomagali so na zadružni ekonomiji, v obdelovalni zadrugi v Poljanah in drugje. Organizirali so ljudsko univerzo in izobraževalni tečaj, tedensko pa se zbirajo na študijskih sestankih. Poleg tega so ustanovili pevski zbor, tako da je postalo v zimskih večerih v Toplicah že kar zelo živahno. Frontni odbor redno dela, člani OF pa zbirajo tudi gradivo iz NOB za dolenski muzej.

Ko jim je sekretar OOOOF prebral, za kaj jih je okrajno vodstvo izbralo za zmagovalce v decembru, so zbrani frontovci našli sekretarju že marsikatero delo, ki doslej ni bilo zapisano, vendar pa so ga že opravili.

Torej smo priznanje še toliko bolj zaslužili! so se upravičeno veselili frontovci ter sprejeli lepo zastavico, ki so si jo prejšnji mesec priporili v Brezovici. Kmalu jo bodo postavili v frontni kotiček v novem zadružnem domu, ki bo v

zaprte. Izgubile so vse dopoldne. V popoldanskih urah je stala dolga vrsta potrošnikov pred mestno ribarnico. Gospodinj se spet čakale po dve do tri ure preden so prišle na vrsto. Zaradi takega razdeljevanja so se potrošniki upravičeno zgražali. Gospodinj, članice sveta potrošnikov iz Rožne doline, so se pritožile na rajonski in mestni ljudski odbor in predlagale, da bi tudi nekaj mesarjev delilo ribe. Predlog so seveda upoštevali in nepotrebno čakanje pred mestno ribarnico je odpadlo.

Pred kratkim so gospodinj opazile krompir v prosti prodaji. Člani sveta potrošnikov s terena Kolezija so se takoj pritožili na rajonsko poverjenišvo za trgovino in preskrbo zakaj se prodaja krompir na prostem trgu, ko še drugi obrok zajamčene preskrbe ni razdeljen. Predlagali so, naj se razlika med cenama regresira podjetju in krompir razdeli kot drugi obrok zajamčene preskrbe.

Rajonsko poverjenišvo je predlog odstopilo svetu za blagovni promet in upajo, da bo v kratkem ugodno rešen.

Na terenu Rožna dolina so potrošniki predlagali, naj odpro še eno mesnico, kar so jim tudi v kratkem ugodili. Tak predlog so stavili tudi potrošniki terena Stan in dom, kjer je že dalj časa zaprta mesnica, ki je bila namenjena za prosto prodajo mesa; pred drugo mesnico pa morajo potrošniki sleherni soboto čakati po več ur, preden pridejo na vrsto. Večina potrošnikov razpravlja na svojih sestankih o tem, naj bi delitev mesa objavili v časopisu že v petek, in ga začeli deliti v petek od 12 ure. Izrazili so tudi željo, da bi bile vsaj nekatere poslovalnice z mesom odprte dvakrat tedensko, in sicer v sredo in soboto. O tem predlogu se razpravljajo na poverjeništvu za preskrbo pri MLO.

Po mlekarah so sveti potrošnikov že uredili, da je prevoz mleka hitrejši, predlagali delovni čas, ki je zanje najprikladnejši in odločajo, da se razdeli višek mleka najpotrebnejšim.

Na svojih sestankih je večina potrošnikov predlagala, naj bi trgovine že v začetku meseca in ves mesec delile vsaj najpotrebnejše artikule zajamčene preskrbe kot so maslo, moka in sladkor. Tudi ta želja je bila v tem mesecu potrošnikom izpolnjena.

M. D.

V sežanskem okraju sodeluje 500 frontovcev pri pogodovanju Krasa

V vaseh Skoflje in Zavrele v sežanskem okraju pomagajo frontovci KLO pri gospodarskih nalogah, predvsem pa skrbijo, da je pravočasno izpolnjen odkup in plačani davki. Popravila vaških poti se je udeležilo 53 frontovcev, ki so navozili 300 kub. m gramoza in opravili 600 prostovoljnih ur. Zdej v zimskem času so osnovali izobraževalni tečaj, ki je prav dobro obiskan.

Frontovci Komna v tem tekmovanju popravljajo stavbo za mlin, nasipavajo ceste in pogodujejo Kras. Pri pogodovanju se je posebno izkazala mladina nižje gimnazije. Skupaj so v prvih mesecih tekmovanja opravili nad 2500 prostovoljnih ur.

Tudi v drugih vaseh frontovci med seboj tekmujejo pri komunalnih delih. Na Gorianskem so pokrili dom in očistili 1000 m kanala. V vseh vaseh pomagajo tudi šolam pri preskrbi drv in drugih gospodarskih problemih. V Naklem so popravili vodnjak in v šoli uredili lep oder.

Veliko razumevanje so frontovci pokazali pri pogodovanju Krasa. V vsem okraju je pri tem delu zaposlenih 500 frontovcev. Največ jih je prišlo iz KLO Morož in Materije.

M. V.

Žindra je postala pomembna surovina

Ob železarnah se leto za leto kopiči na tisoče in tisoče ton žindre. Ponekod so se industrijski obrati dobredno začeli dušiti v žindri. Marsikje je vedno večje povpraševanje, kako bi odpravili težave, ki nastajajo zaradi kopičenja stranskega »izdelka« pri predelavi rude v plavžih. Odvažanje žindre terja precej velike stroške, blizu železarne pa navadno ni primerne večjega prostora za odlaganje nezaželenih odpadkov. Samo v Zenici so doslej na leto zametali okrog 200 ton žindre. Ko bo tam začel obratovati največji plavž v državi, bo žindre še mnogo več.

V naši državi je raziskovanje in predelovanje žindre kot surovine šele v začetnem razvoju. Nekaj lepih uspehov so dosegli na Jesenicah, kjer so žindro začeli uporabljati za tako imenovano žindrino volno. Zdej napovedujejo, da bo sarajevoško podjetje za raziskovanje stavbenega gradiva letos raziskalo okrog 15 vrst materiala, med njim predvsem žindro.

Številni strokovnjaki so že ugotovili veliko gospodarsko vrednost žindre, predvsem za proizvodnjo cementa. Že leta 1962 so ugotovili hidravlične lastnosti žindre, to se pravi, da se pomešana z vodo na zraku ali v vodi strdi kakor portlandcement. Toda za predela-

vo žindre v cement ali v vezivo je potreben primeren tehnološki proces. Danes proizvajajo žindrini cement tako, da zmlejejo mešanico 70% žindre in približno 30% apna z majhnim dodatkom euvroga mavca. Vrste žindrinega cementa so dandanes že precej razširjene. Kakovosten je zlasti cement, ki ga pridobivajo tako, da pomešajo žindro z zmetlim portlandskim klinkerjem v razmerju 85:15. Takšen cement je odpornejši proti kemikalijam in med časom strjevanja (»ko veže«) ne razvija toliko toplote kakor portlandcement. Zato ga uporabljajo zlasti pri zgradbah, kjer so potrebne velike gmote betona, n. pr. pri rečnih pregradah za vodne elektrarne. Podoben cement emu pri nas uporabljali za betoniranje pregrade v Mostah pri Žirovnici. Cement je izdelovala cementarna v Anhovem.

Iz žindre je možno pridobiti še druge posebne vrste cementa z zelo dobrimi lastnostmi. Iz mešanice granulirane žindre, surovega mavca in z dodatkom klinkerja portlanskega cementa izdeluje proti morski vodi odporen cement. Takšne vrste cementa potrebujejo za pristaniška dela in utrjevanje moreke obale.

V naši državi so pogoji, da se razvije tudi industrija predelave žindre, zlasti proizvodnja posebnih vrst žindrinega cementa. To pričakovanje upravičujejo tudi dosedanje uspehi uporabe žindre kot pomembne surovine.

Le z dosledno izterjavo zaostankov bo preskrba v prihodnje redna

Kjer koli obstajajo zaostanki, naj bodo kakršni koli že, nikjer niso razveseljiva stvar. Se bolj pa to velja za zaostanke obveznih oddaj, ki onemogočajo in ovirajo točno in redno preskrbo potrošnikov z zajamčeni preskrbi. Če torej potrošniki niso lani redno prejeli vseh količin masti, vemo, da so to povzročili tišči kmetje, ki masti niso pravočasno oddali, ki torej niso pravočasno izpolnili obvezne oddaje. Čeprav je trenutno situacija z masčobami rešena, ni rešeno, da sploh ni zaostankov v oddaji masti.

Dandanes so naše gostilne še dokaj dobro založene z vinom. Toda če bomo dopustili, da kmetje, ki so pridelali dovolj vina, a ga še niso oddali, kolikor bi ga morali po odločbi o obvezni oddaji, še nadalje z njim špekulirajo, ga prodajo po svojih zidanih in domovih celo priložnostnim »gostom« na litre (kar daje videz gostilne, čeprav nimajo obrtnega dovoljenja), bo prej ali slej tudi naše gostinstvo omrežje slabše založeno z njim. V zvezi s tem pa je tudi eprisanje cen za vino. Kajli razumljivo nam mora biti, da je vzrok delnega zaostanka pri vinu tudi špekulantska tendenca nekaterih pridelovalcev, ki računajo, da bodo spomlad čene vinu »verjetno« višje.

Čeprav je sezona za odkup krompirja že davno mimo, niso še vsi potrošniki v Sloveniji prejeli vseh določenih količin krompirja, niso prejeli vsega obroka. Toda lahko bi ga, če bi bil odkup krompirja v preteklih mesecih stoddosten. V nekaterih okrajih pa razen tega tudi še niso oddali določenih količin krompirja za potrebe naše vojske. Še vedno plana odkupa krompirja niso dosegli v radgorskem in grosupeljskem okraju. Ne gre pa samo za izterjavo osnovnih pridelkov, ki so neposredno v zvezi z zajamčeno preskrbo, temveč prav za vse.

V naslednjih dnevih bodo morali začeti po okrajih s temeljito in dosledno izterjavo zaostankov, zato da nam ne bodo prav ti zaostanki v bodočih mesecih nagajali pri izpolnjevanju odkupnega plana.

Zelo veliki so zaostanki v odkupu vina. V republiškem merilu je v obveznem odkupu vina še 46,5% zaostankov, v prostem odkupu pa 48,5%. Da izpolnimo to vrzel, bodo morali ta mesec poslovo poprijeti zlasti odkupovalci v okrajih Črnomelj, Trebnje, Novo mesto, Radgona, Lendava in Krško (kjer so izpolnili komaj 11% plana obveznega odkupa vina).

Tudi z belimi žiti so ponekod še v zaostanku. Če kje pridelovalci belih žit res nimajo, lahko oddajo namesto njih koruzo, vendar v pravilnem razmerju. Podobno je s fižolom, katerega ponekod lahko nadomestijo z ajdo ali koruzo.

Da bomo prišli tudi z odkupom mleka na čisto, je nujno treba pregledati dejanski položaj (event. pogin krav mlekaric ali bolezni), zaradi česar nekateri niso oddali vseh količin mleka, ter urediti tako, da se neoddano mleko nadomesti z masčobami.

Na zadnji konferenci so bili okrajni poverjeniki za državne nabave zaradi številnih zaostankov obvezne oddaje ostro grajeni. Ne samo zaradi tega, ker so ponekod opravljali odkupne naloge precej malomarno in površno ter brez politične vsebine (kar končno kaže tudi na neupravičeno popuščanje pri obvezni oddaji), elasti proti špekulantskim kmetom, ki so nabavno največji zaostankarji, temveč tudi zato, ker so prav številni zaostanki obveznih oddaj glavni vzrok neredne zajamčene preskrbe. Odveč je sicer znova omenjati razne težkoče in napake pri odkupu, vendar je ena izmed najtežjih pomanjklivosti tudi dokaj slabo prizadevanje okrajnih poverjenikov za državne nabave, a tudi izvršnih odborov pri dosledni in zakoniti izterjavi zaostankov. Čeprav so na zadnji konferenci nekatera okrajna poverjenišтва za državne nabave bila deležna zaslužene pozornosti za delo v lanskem letu, vendar dodeljena koleša niso predvsem osebnostno ali kolektivno priznanje, temveč so jih prejeli kot tehnični pripomoček, da bodo letos lažje obiskovali teren za uspešnejše izpolnjevanje odkupnih nalog. To pa ne velja samo za pljuški okraj, kjer prav tako v preteklem letu niso najbolje izpolnjevali odkupnih nalog, temveč za prav vsa okrajna poverjenišтва za državne nabave. Če pa že dajemo priznanje okrajnim poverjeništvom za državne nabave (v kakršni koli obliki že), moramo vendar imeti vselej pred očmi glavno nalogo: kako bi našim delovnim ljudem v industrijskih središčih in v mestih izboljšali zajamčeno preskrbo.

Če bomo zaostanke obveznih oddaj posredno dosledno in časovno izterjali ter prišli na čisto, lahko rečemo, da bodo tudi tekoči odkupi uspešnejši, s tem pa bo v tem letu preskrba boljša in rednejša, kot je bila lani.

Drobec iz dela delavskega sveta Mariborske tekstilne tovarne

Če te kritika zdrava

Naš drobec ali zgodba, če jo tako lahko imenujemo, ima svoj začetek v koncu lanskega leta, v času, ko se je v Mariborski tekstilni tovarni najmočnejše razplamtela borba za izpolnitev letnega plana. Mislil in dejanja vseh — delavskega sveta, upravnega vodstva, partijske in sindikalne organizacije so bile osredotočene na eno samem vprašanju: ali bodo predilnice nadoknadile čas, ki so ga precej izgubile zaradi čakanja na material.

Ta stiska ni bila nekaj novega za delavce, zato ni bilo treba veliko besedi in prepričevanja v oddelkih, izmenah in brigadah, naj bi delali ob nedeljah. Delavci so prihajali na delo kot en mož. Samo v predilnici II. nekaj ni bilo v redu. Tridesetega novembra je v izmeni, ki jo je vodila brigada Drajzibnerjeve, prišlo na delo samo osem, namesto 56 delavk.

Nedolgo zatem je zasedal delavski svet. In beseda je bila tudi o predilnici II. Kritika je bila hudo ostra. Tako ostra, da je nadmojster Petelinšek, ki predstavlja predilnico II. v delavskem svetu, pozneje potožil tovarišu: »Zdelo se mi je, kot da sedim na zatožni klopi.« No, tovariš Petelinšek je vedel, kaj in

kako. Sklical je svoje ljudi in jim povedal, kako so se osramotili in kaj sodi delavski svet o njih.

Kritika je bila na mestu in plodna. V nedeljo, takoj zatem, se je zgodilo nekaj povsem nepričakovane, nekaj, na kar ni računal niti največji optimist. Na delo je prišla celotna izmena do zadnje predilnice in četrtke. Še več. Ljudje so delali vso nedeljo, noč in dan in vse dopoldne v ponedeljek do 1 ure popoldne. Plan so rešili in po količini ga je tovarna izpolnila že 29. decembra.

In brigada Angele Drajzibnerjeve? Pred dnevi je bila na prvem mestu predilniških brigad v tekmovanju na čast 10. obletnice OF in se je uvrstila celo med najboljše brigade v Sloveniji.

To je samo drobec iz dela delavskega sveta MMT, pa vendar veliko pove. Pove, kako ustvarjalna je pobuda delavskih svetov, kakšni so uspehi, kadar vprašanja proizvodnje in delavcev ne rešuje birokracija.

V DALMACIJI BODO ELEKTRIFICIRALI 69 KRAJEV

Podjetje »Svijetlo« iz Splita bo letos v Dalmaciji elektrificiralo 69 krajev. To pomeni, da bo samo v letu 1951 v Dalmaciji elektrificiranih toliko krajev, kolikor so jih elektrificirali v 23 letih stare Jugoslavije.

IZOBRAŽEVALNI TEČAJ JIM JE USPEL

Posavski hribi so na goste posejani z vasicami. Po tri, štiri hiše čepijo na pobočju ali vrhu hriba in skozi gozdčice in grmičevje mežikajo proti svojim sosedom. V dolino Save njihov pogled že ne prodre.

Boltija je eno od teh drobnih naselij. Pred nedavnim sem bila tam zaradi izobraževalnega tečaja.

»Smolo imate« je prišel Kovač, sekretar vaškega OF-odbora, ki ima od oktobra tudi skrb za izobraževalni tečaj na svojih ramah, »danes je tečaj odpadel. Upravitelj s Save in njegova žena nista mogla priti, Novoletna jelka je pred vratmi, pa sta zadržana.«

Kovačeva »hiša« — večja kmečka soba — je sedaj čudno opremljena. Namesto vsega drugega pohištva stoji tam kar štirje mize. »Ob torkih in četrtkih prinesemo še stole in tablo, pa imamo učilnico. Kadar sedi tukaj 15 mladih deklet in še nekaj odraslih, je vse bolj prijazno,« se je hitel gospodar opravičevati.

mi je tako. Že oktobra smo si belili glavo, kako bi tečaj izpeljali. Zaradi prostorov nismo bili v skrbeh. Planinska in jaz sva jih bila pripravljena zastonj odstopiti. Bolj nam je šlo za nohte, kako dobiti ljudi, ki bi učili. Odločili smo se, naj bi se dekleta vsak dan vadile v gospodinjstvu, dvakrat na teden pa bi imeli splošno izobraževalne in gospodarske razgovore in to popoldne, da bi prišle lahko tudi gospodinje in možje zraven.«

Siviljo iz sosednje vasi so takoj pridobili. Težje je bilo za kuharico Planinsko, ki je vrtala na vseh straneh in končno so jo dobili iz Kamnika. Trdijo, da so dobro zadeli. Na Ponočih, na državnem posestvu kamor so se obrnili za gospodarske strokovnjake, so našli na razumevanje pa tudi pri savskih učiteljih.

Na AFZ-ostanku je Planinska povedala novico o gospodinjstvem tečaju. Ni pa pozabila povabiti tudi žena in po njih može h gospodarskim in splošno izobraževalnim uram. Že

noga do gležnjev vdira v razmočeno ilovico. Ponoči pa še celo ne moreš gledati kam stopiš.

Medtem je prišla še Planinska, suhljata žena, kakšnih štiridesetih let. Poslali so ponjo zaradi mene, zato sem se ji opravičila: »Kaj bi to, saj bi vseeno prišla. Vsak večer imam pri Kovaču majhno sejo. Se predsednik OF-odbora prihaja. Pogosto se pri tečaju kaj zatakne, pa se pogovorimo, da stvar ne obteži.«

»Verjetno imate težave zaradi živila in blaga?« sem hotela vedeti. »Tudi te pridejo, ker vse ta dekleta od doma ne morejo prinesiti. Vendar pa še kar gre. Posebno za blago nismo nikoli v zadregi. Če dekletom zmanjka svojega blaga, ga dobijo od drugih. Ženske nam zaupajo. Kar prinesejo, je hitro sešito, pa niti ne slabo. — Zaradi igre smo pa imeli zadnje čase večje skrbi.«

»Pripravljate igro?«

»Saj smo že za Božič v Vačah igrali,« je pojasnil Kovač. »Za denar nam gre. Čeprav vsi, ki hodijo iz doline k nam učiti, pravijo, da ne marajo plačila, bi jim radi dali vsaj majhno nagrado, pa smo se odločili za to. Zvečer po tečaju so dekleta vadila.«

»On jih je pa učil,« je dodala Planinska in pokazala na Kovača. »Ko so prvič nastopile z »Jurčki«, se je kar trlo ljudi, in kako so bili zadovoljni! Seveda, za Ljubljano naša dekleta res še niso, pa tudi igra ni za tja, za nas je pa kar dobro. V nedeljo bodo igro v Vačah ponovile, niso jim dali miru, dokler niso pristale na to. Sedaj jih vabijo pa še v Savo.«

»Bo kaj dobila?«

Smeje mi je Kovač odgovoril: »Šest tisočakov imamo že od prve predstave. Vse nam res ne bo ostalo, ker moramo plačati dvorano in šminke, drugo pa nas nič ne stane. Za obleke nas je poštno skrbelo: enajst japonk nastopa v veseligradi. V Ljubljani smo zastonj prosili za kostume. Ni kazalo drugega, kakor da gredo dekleta po hišah, kjer dobivajo ameriške pakete in prosijo za blesteče halje. Kar kmalu so jih zbrale. Cesarica je bila na odru tako lepa, da je vse strmelo vanjo, še mi, ki smo igro pripravljali. Kulise, v kolikor jih na Vačah niso imeli, smo pa z zavesami nadomestili. Po kratkem molku je Košir zaključil: »Če igro štirikrat ponovimo, nas ne bo sram, ko se bomo zahvalili dolincem za njihov trud.«

»Kako se pa dekleta počutijo, ko ste jih tako vpregli?«

»Malo počakajte,« mi je odgovorila Planinska, »saj pridejo sem. Zaradi igre se moramo pogovoriti, pa jih vprašajte.« In res so kmalu prišle. Vplela sem jih v razgovor in med drugim tudi vprašala, kako so zadovoljne v tečaju. Živahno, okrogločeno dekle je v imenu vseh odgovorilo: »Zal nam je, da bo že konec tečaja.« Bolj, kakor njenim besedam, sem verjela izrazu, ki ga vrta v obraze le zadovoljstvo.

Prejšnjo nedeljo so tečaj v Boltiji zaključili. Mislili so, že do Novega leta končati, pa so zavlekli še za en teden, nekaj zaradi učenja, izpise so imeli, nekaj pa nemara zaradi igre in denarja. Za zaključek so povabili tudi starše tečajnic na pojedino in na razstavo, ki so jo pripravile njihove hčere.

Sedaj ko so videli uspehe Boltijcev, so se začeli tudi drugod zanimati za tečaj. S Svete gore so že prišli vprašati na Boltijo, kam se je treba obrniti, da bi tečaj začeli... Tudi v Savi, Litiji in Vačah se jih loteta navdušenje.

Izobraževalni tečaj v Boltiji nad Litijo. Dekleta pri šivanju

»Kdo vas je navdušil za tečaj? Saj tu v okolici in v dolini ni nobenega za dober zgled.«

»Planinska, sekretarka AFZ, se je potegovala za dekleta, češ da jih je treba naučiti gospodinjiti. Moral sem ji dati prav. Pri nas na kmetih bi lahko marsikaj dobrega pojedli, če bi znali pripraviti. Seveda ni mislila samo na kuho. Naša dekleta navadno končajo dvorazrednico, potem pa gredo knjige v kot in še tisto, kar se v šoli naučijo, kmalu pozabijo. Pa to ne velja samo za dekleta, z nami vse-

VARSTVO KULTURNIH SPOMENIKOV V ŠIBENIKU

Mestna posvetovalnica v Šibeniku, ena najlepših renesančnih zgradb na Primorju, ki je bila med vojno do temeljev porušena, se sedaj obnavlja na podlagi delov, preostalih po bombardiranju in predvojni posnetkih. Obnovljeno je že pritišče tega poslopja. Postavljeni so tudi že kamniti stebri in oboki ter izdelani umetniški fragmenti, ki so bili popolnoma poškodovani. Obnova mestne posvetovalnice v Šibeniku bo končana prihodnje leto. Restavratska dela so bila izvedena tudi na šibeniški katedrali, ki jo je zgradil mojster Juraj Dalmatinac ter je edinstveno remekdelo cvetoče gotike.

Nove knjige in revije

Slovenski knjižni trg, št. 11/12. — leto III. Izdaja za slovenske založbe Državna založba Slovenije v Ljubljani.

Gradnik Jančič: Brastov log. Igra v štirih dejanjih — Mladost 16. »Mladinska knjiga« v Ljubljani 1950. Strani 70.

Godina Ferdo: Ptice selivke. Zgodbe, ilustriral Evgen Sajovic. »Mladinska knjiga« v Ljubljani 1950. Strani 74.

V tolminskem okraju je ljudskoprosvetno delo zelo razgibano

Na okrajni skupščini Ljudske prosvete tolminskega okraja se je zbralo 126 delegatov in gostov. Od 94 voljenih delegatov so bili le 4 neupravičeno odsotni. Poleg ljudskoprosvetnih delavcev se je skupščini udeležil tudi sekretar OK KPS Tolmin, sekretar Okrajnega odbora OF, predsednik okrajnega izvršnega ljudskega odbora, zastopnik JA itd.

Razgibanost skupščine je pokazala, da je ljudskoprosvetna dejavnost velika. V okraju je 24 raznih ljudskoprosvetnih društev, ki so vsa delavna, razen društva v Grahovem, kjer leži največ krivde na nedelavnem upravnem odboru, dočim je SKUD v Luciji ob Soči eno izmed najagilnejših, saj si je društvo uredilo celo lepo dvorano. Dobra društva so še v Idrijskem, Smasti, Zagaji itd. Knjižnice so najboljše v Hudi Južini, Kal-Koritnici in okrajna knjižnica, ki je v zadnjem letu znatno napredovala in ima že 2031 bralcev, ki so si izposodili nad 6000 knjig. V vasi Livek pa so tako malomarno, da niso prišli na okraj niti po knjige, ki jim jih je poklonil okrajni odbor LP.

Delegati so na skupščini pripovedovali, kako veliko je zanimanje za izobraževalne tečaje. Najboljši tečaj je v Smasti, kjer prihaja na tečaj 31 mladincev dvakrat na teden po 3 ure. Tečaj vodi z uspehom tov. Ljudmila Bakovnik, ki je skupno s tečajniki sestavila zelo zanimiv učni program. Dobri tečaji so še v Slapu, Kobariju in Zagaji.

Ljudska univerza je imela v zadnjem času 18 predavanj, v lanskem letu pa 46, na katerih je predavalo 12 domačin in 3 tuji predavatelji. Predavanja so zelo različna: od praktičnih predavanj iz kme-

tijstva, do predavanj o Gregorčiču, Cankarju in drugih slovenskih pisateljih, za katere je veliko zanimanje. Delegatka iz Zabč je povedala, da je v njihovi vasi le 32 hišnih številk, na predavanje ljudske univerze pa prihaja vedno od 35 do 40 ljudi. Svoje poročilo je zaključila: »Naši ljudje si želijo znanja, prosimo vas, da redno prihajate med nas.« V tej vasi v zadnjem času najmlajši — šolarji — zahtevajo, da se uredi knjižnica.

V zadnji sezoni so igrali v okraju 47 različnih iger in imeli 118 predstav. V splošnem ugotavljajo, da je izbor dramskih del mnogo boljši kot prejšnje leto, boriti pa se morajo z različnimi težkočami, kakor je pomanjkanje dvorane itd.

Od zborov so najagilnejši v Sv. Luciji, Volči, Lomu, Kobariju, dočim zbora pri SKUD v Tolminu ni. Glasbeno šolo pri SKUD v Tolminu pa redno poseja 30 gojencev. Za šolo se jih je prijavilo okoli 50, pa niso mogli vseh sprejeti.

V Bovcu je veliko zanimanje za vokalno glasbo in dramatiko, nikakor pa ne morejo v pevski zbor pritegniti mladine. Pritožujejo se, da je mladina neresna, da ima zanimanje samo za ples in da nekatera podjetja prirejuje plese zaradi »dosega gotovinskega plana«.

Zelo delavna je MKUD na učiteljski v Tolminu. V splošnem je opaziti, da se prosvetni delavci na centru okraja zavajajo svojega kulturnega poslanstva in da nudijo precej pomoči okrajnemu odboru Ljudske prosvete. Posebno skrb posejajo tudi učiteljsku, saj vedo, da ustvarjajo bodoči ljudskoprosvetni kader

za našo vas. MKUD učiteljska je poleg drugih prireditelj dalo 8 koncertov v centru in na podeželju.

Delegati iz vseh delov tolminskega okraja so diskutirali tehtno in iznašli razne probleme. V splošnem ni bilo tavanja po raznem materialu, ki ga pri amaterskem delu primanjkuje. Povedali so tudi, kako ponekod požrtvovalni člani društev zbirajo točke in bone za opremo odrov. Če se n. pr. vpiše v fizikalno ali mladinsko organizacijo, imaš razne ugodnosti: dobiš kroj, opremo, čevlje itd. »Pri prosveti ne zahtevamo za posameznike, pač pa za opremo naših vaških odrov, zato razdelitev raznih rekvizitov ni najboljša,« so dejali. V tolminskem okraju obstaja le eno aktivno nogometno društvo in je bilo za okraj nakazanih 300 parov hlač in bluz!

Zelo živahna je bila diskusija okoli proračuna okrajnega odbora LP. Ob tehtnem preudarjanju se je videlo, da bo treba iznajdljivo iskati virov za kritje velikih finančnih potreb. — Predsednik skupščine okrajnega ljudskega odbora je delegatom obljubil vso pomoč od strani ljudske oblasti. Z nazornimi številkami je pokazal, kako veliki so izdatki za prosvetne namene (22 milijonov na okraj) in kako majhen je dohodek od davčnin. Tako pomoč kulturi more nuditi res samo prava ljudska oblast v deželi, ki gradi socialistično društvo.

V splošnem je dokazala okrajna skupščina v Tolminu velik korak naprej na področju ljudske prosvete, kar je tudi porok, da bo delo v bodoče še bolj napredovalo, saj se primorsko ljudstvo hoče izobraževati in kulturno dvigati. O. S.

STALNA RAZSTAVA V MODERNI GALERIJI

Rihard Jakopič: Družina,

ena izmed številnih študij za fresko v veži mestne hiše na Ahacjevji cesti.

Čeprav prištevamo Moderno galerijo med naše najmlajše kulturne institucije, je v svojih prostorih priredila že celo vrsto priložnostnih ter zlasti retrospektivnih razstav naših sodobnih upodabljajočih umetnikov. Vendar pa do sedaj svoje glavne naloge, to je postavitev stalne galerijske zbirke, zaradi tehničnih težkoč ni mogla uresničiti. Zato je tem bolj treba pozdraviti dejstvo, da so vse predpriprave v polnem teku ter da bo že letos spomlad zbirka urejena na dostopna javnosti. Zbirka, ki naj poda prerez čez razvoj naše moderne umetnosti, bo vključevala tudi nekatera značilna kasnejša dela naših impresionistov, kot tisti temeljni kamen, na katerem je zrastle zgradba naše sodobne umetnosti.

Velik delež protituberkuloznih dispanzerjev v boju proti tuberkulozi

Jetiki je pri nas že od osvoboditve dalje napovedan oster boj, v katerem imajo še posebno važno mesto protituberkulozni dispanzerji. Ljudska oblast je lani potrdila važnost in nujnost dispanzerskega dela s posebnim pravilnikom o ustanovitvi, organizaciji in delu protituberkuloznih dispanzerjev. Naloge dispanzerjev so zelo obsežne, kajti poleg ambulantnega zdravljenja za to odredenih bolnikov opravljajo dispanzerji predvsem še službo preprečevanja in zatiranja tu-

Prav tako opravlja centralni dispanzer vrsto nalog epidemiološke službe, kakor je to zbiranje podatkov o obolenju in umiranju za tuberkulozo, kontrola obveznih prijav primerov tuberkuloze itd. Obenem vrši kontrolo nad vsemi preprečevalnimi ukrepi, kakor je to cepjenje s beseže cepivom proti jetiki, fluorografske akcije, organizacija in širjenje patronežne službe po industrijskih centrih s pomočjo množičnih organizacij itd. V sodelovanju s protituberkulozno sekcijo

cije množičnih rentgenskih pregledov in slikanj (fluorografija) narekujejo za bližnjo bodočnost tudi temeljito preureditev in izpopolnitev notranjega dela protituberkuloznih dispanzerjev.

Vseh protituberkuloznih dispanzerjev je danes v Sloveniji 35, od teh je šest centralnih. Najodobnejši, po vseh zdravstvenih pravilih in zahtevah urejeni centralni dispanzer so lani odprli v Mariboru. Delo v ustanovi je razdeljeno na tri delovne prostore oziroma mesta: za iskanje tuberkuloze, za zdravljenje in na oddelek za otroške bolnike in preiskovance. Stroga oddeljenost prostorov nima samo preventivnega pomena. Celotno delo dispanzerja, ki ga dnevno obišče od 80 do 120 ljudi, teče na ta način gladko in neovirano. Vsak oddelek ima svoj rentgenski aparat, zavod ima pregledno urejeno evidenco in statistiko, organiziral je že več uspešnih akcij cepjenja, nedavno tega pa je pričel v zavodu z delom fluorograf. Tako je mariborski dispanzer že danes zgleden primer novega tipa socialistične preventivne ustanove za borbo proti tuberkulozi. L. K.

NOVE VRSTE RESTAVRACIJ ZA PREHRANO V BEOGRADU

V Beogradu so imeli oktobra deset posebnih restavracij za prehrano delavcev in nameštencev. Te restavracije se razlikujejo od delavsko-nameštenskih restavracij po tem, da poslujejo na komercialni podlagi. Doslej se je število takšnih restavracij povečalo na 62. V njih se hrani 9.500 beograjskih prebivalcev. Pripravljajo se, da bodo odprli še številne restavracije.

Nove vrste restavracije so se razvile iz prejšnjih delavsko-nameštenskih restavracij. Stalni gostje prejemajo hrano po izbiri in nižjih cenah, kakršne so v veljavi v delavsko-nameštenskih restavracijah, drugi gostje pa hrano in plačajo plačujejo po višjih cenah. Nov sistem omogoča, da se hrana stalnih gostov izboljšuje, ne da bi se podraževala. Zato se bo komite za turizem in gostinstvo pri vladi FLRJ zavezal, da bodo takšne gostinske obrate zaleteli odpirati tudi v drugih mestih po državi.

Vključitev industrijskega gasilstva v prostovoljna gasilska društva

Na podlagi Zakona o prostovoljnih gasilskih društvih so izdali pravila za delovanje prostovoljnih gasilskih društev, okrajnih zvez in Gasilske zveze LRS. V teh pravilih so pravice in dolžnosti posameznih gasilskih čet premalo razčlenjene in razumljive. Potrebno bo povečati napore za ugotovitev odgovornosti posameznih čet in decentralizacijo upravljanja, s čimer bo dana večja možnost za razmah pri delu, posebno pri sodelovanju z OF in Ljudsko prosveto.

Prostovoljno gasilstvo varuje vse premoženje v naši državi pred elementarnimi nevarnostmi. Sem spada tudi prostovoljno industrijsko gasilstvo, ki prav tako varuje obče-ljudsko premoženje. Iz tega razloga predvidevajo nova pravila gasilskih čet v sklopu prostovoljnih gasilskih društev tudi industrijsko gasilstvo.

Prostovoljne industrijske gasilske čete, ki so jih po osvoboditvi reorganizirali, in prostovoljne čete po podjetjih ali ustanovah se lahko vključijo pod svojim imenom v prostovoljna gasilska društva, ki so na območju dolžnega krajevnega ali rajonskega ljudskega odbora. Če pa društva tam še ni, ga lahko ustanovijo.

Člani teh čet bodo imeli enake družbene pravice in dolžnosti kot člani onih čet, ki so po naseljih. Vsak član lahko sodeluje v raznih četah, vpisan pa mora biti kot stalni član le pri eni četi. Vsaka četa bo imela samostojno poveljstvo in lahko tudi samostojno blagajniško poslovanje.

Nedeln operativne službe, delokrog in pomoč izvenindustrijskim četam in obratno bodo predpisali štabi brigad okrajnih gasilskih zvez v sporazumu s poveljstvom za notranje zadeve pri okrajnih ali krajevnih ljudskih odbori.

Iz vrst prostovoljnega industrijskega gasilstva bodo lahko izšli dobri strokovni kadri, ki bodo mnogo pripomogli tudi k strokovnemu dvigu prostovoljnega gasilstva. Prostovoljna gasilska društva, okrajne gasilske zveze in Gasilska zveza LRS bodo do teh čet imela enake dolžnosti kot do izvenindustrijskih čet. Tudi podjetja, tovarne ali ustanove bodo imele do teh čet iste dolžnosti in pravice kot jih imajo krajevni ljudski odbori do izvenindustrijskih čet. V podjetjih, tovarnah ali ustanovah, kjer ni prostovoljnih gasilskih čet, bodo industrijske gasilske enote sodelovale s prostovoljnimi gasilstvom po veljavnih zakonskih določbah in pravilih prostovoljnih gasilskih organizacij.

V mesecu januarju bodo imela prostovoljna gasilska društva redne letne skupščine, ki se bodo po novih pravilih imenovala zbori članstva. Na teh zborih bodo sprejeli tudi nova pravila. Članstvo prostovoljnih industrijskih gasilskih čet bo na teh zborih prijavilo vključitev čete v društvo, sodelovalo pri sprejemanju pravil, sprejemanju načrta dela za bodočo leto ter volitvah upravnih in nadzornih odborov društev in delegatov za redne letne zbornice okrajnih zvez. Na teh zborih bodo izvolile vse v društvo vključene čete svoje poveljnike. Najkasneje v osmih dneh po društvenem zboru pa morajo čete na četrtem sestanku izbrati še ostale funkcionarje za celotno četno vodstvo.

Za vključitev industrijskega prostovoljnega gasilstva v gasilska društva so upravni odbori društev in okrajnih zvez že prejeli potrebna navodila. Povabijo naj industrijske prostovoljne gasilske čete, da se vključijo v društva in tako pomnože vrste prostovoljnega gasilstva v LRS.

Preskrba z maščobami je mogoče zagotoviti s pridelovanjem kikirikija

Preskrba industrije in prebivalstva z maščobami je dandanes v mnogih državah ena najtežjih nalog. Medtem ko v kmetijski proizvodnji primerno, v skladu z naraščanjem prebivalstva, raste pridelovanje živeža na splošno, pa proizvodnja samih maščob nekoliko zaostaja, zlasti še, ker je industrijska potrebnost čedalje večja. Smeli bi celo govoriti o svetovni krizi v preskrbi z maščobami. Zato je razumljivo, da mareskije na svetu iščejo nove poti, kako bi povečali proizvodnjo maščob. Rešitev seveda ni samo ena. Doseči je mogoče mareskaj z več rešitvami, s posebnimi ukrepi za izboljšanje reje prašičev, s primernejšim pridelovanjem krmne, s proizvodnjo sintetičnih maščob, s hidriranjem olja, s pridelovanjem najboljših oljnic itd. Izkazalo se je, da je po sedanjih preskusih in pridelovalnih preskušnjah zlasti v Ameriki najprimernejša oljnica ameriški »lešnik« ali zemeljski oreh, pri nas znan kot kikiriki (botanično ime: *Arachis hypogaea*).

Kikiriki zasluži posebno pozornost tudi pri nas, ker ga bomo letos začeli poskusno pridelovati v več krajih v Sloveniji. Precej je že razširjen v Makedoniji, Hercegovini in toplih pokrajinah Črne gore. Kmetijski strokovnjaki rastlino vneto proučujejo v znanstvenih zavodih in na poskusnih poljih. Kikiriki spada sicer med tropične in subtropske rastline in ga je mogoče uspešno pridelovati v deželah severne zemljepisne širine do 35 stopinj. Slovenija je povprečno 10 stopinj višje na severu in bi se zato zdelo, da pri nas kikiriki ne pride v poštev. Vendar so strokovnjaki že vzgojili nekatere sorte, ki jih je mogoče uspešno pridelovati še na zemljepisni širini nad 40 stopinj.

Sicer pa se je v Sloveniji tudi že izkazalo, da moremo pridelovati kikiriki. Lani ga je prvič pridelovalna delovna zadruga v Bukovici na Primorskem, kjer so dosegli povprečen donos okrog 15 stotov na hektar. Hektarski donos v Makedoniji je mnogo večji; pridelajo do 25 stotov semena (jedre) na hektar. Letos bo treba s poskusi ugotoviti, kje vse v Sloveniji bi mogli pridelovati kikiriki. Strokovnjaki sodijo, da bi se kikiriki zlasti mogel uspešno razširiti v naših topljših, vinorodnih pokrajinah, kjer je sicer pridelovanje oljnic precej razširjeno. Zdat tam pridelujejo mnogo manj primerne oljnice, n. pr. sončnice in oljno repico, ki imata glede na hranilne snovi in količino olja precej manjši donos. Sončnično seme vsebuje skoraj polovico manj olja (30 do 40%) kakor seme kikirikija. Tudi donos samega sončničnega semena, ne glede na to, kaj vsebuje, je manjši kakor kikirikija. Razen tega sončnica zelo izčrpa zemljo. Nadzemski deli sončnice, razen nekaj zelenih listov, dokler rastlina še ni zrela, ostanejo na splošno neporabljivi ali stebela porabijo za kurivo. Vsa rastlina kikirikija pa je izvrstna kрма. Velika prednost te rastline pa je tudi, da zemlje ne izčrpa, marveč jo celo bogati, ker na njenih koreninah živijo dušične bakterije, kakor pri drugih leguminoznih rastlinah. To je velikega pomena pri kolobarjenju, ker je

zemljišče po pridelovanju kikirikija rodovito za druge rastline.

Pomen pridelovanja kikirikija se pokaže zlasti, ko ugotovimo, da njegovo seme vsebuje nenavadno velik odstotek hranilnih snovi. V tem pogledu se morejo s kikirikijem kosati le zelo redke kulturne rastline. Tako kikiriki vsebuje v odstotkih suhe snovi 21,37 do 37,17 beljakovin, 44,13 do 56,45% olja in 2,09 do 4,88% ogljikovih hidratov. Bogat pa je tudi na dveh vitaminih. Na hektar pri povprečnem hektarskem donosu 15 stotov jedre pridobimo po 5 stotov olja. Pri tem niti ne upoštevamo še drugih koristi pridelovanja kikirikija — vrednosti rastline kot izvrstne krmne itd.

Ko govorimo o pomenu in hranilni vrednosti kikirikija, je treba vedeti, da so jedrca te koristne rastline surovina za proizvodnjo v resnici najboljšega jedilnega olja; da je iz njih mogoče izdelovati izvrstno rastlinsko maseo največje hranilne vrednosti; da z mletjem oluščinih jedrc pridobijo posebno vrsto dragocene masla; da so oljne pogache uporabljive — nikakor ne le za živalsko krmno, temveč za izdelavo izvrstnih slaščic, uporabljajo jih — kakor tudi slabše olje — za izdelavo najboljšega mila.

Ce računamo, da bi pridelal kikirikija dal na hektar samo 500 kg olja — pri hektarskem donosu 15 stotov jedre — bi na 28.000 hektarjih pridelali 14 milijonov kilogramov olja. kar pomeni, da bi na prebivalca v Sloveniji odpadlo povprečno po 10 kg olja na leto. To bi bilo mogoče doseči brez posebnih težav, če bi se izkazalo, da bi pri nas bilo mogoče uspešno gojiti primerne sorte kikirikija povsod, kjer smo doslej uspešneje pridelovali sončnice. Tedaj bi kazalo popolnoma opustiti pridelovanje sončnic. Če bi namesto sončnic pridelovali kikiriki, bi pridobili še hektara dvakrat več olja kakor zdaj.

Zato smemo trditi, da bi bilo mogoče tudi v Jugoslaviji zelo zadovoljivo rešiti vprašanje preskrbe z maščobami s pridelovanjem kikirikija. Velikega pomena te oljnice se dobro zavedajo v Ameriki. Pred drugo svetovno vojno so kikiriki pridelovali na površini okrog 800.000 ha, zdaj ga pridelujejo že na dveh milijonih hektarov. Velika Britanija pa si prizadeva zagotoviti preskrbo z maščobami, da bi bila neodvisna od Amerike, z uvedbo pridelovanja zemeljskih orehov v Južni Afriki. V ta namen nameravajo posejati 1.200.000 ha.

V naši državi po kikiriki odločal v preskrbi z maščobami, če se ga po srečilo uvesti na večjih površinah v Vojvodini. V to pa zdaj že skoraj ni treba več dvomiti, čeprav poskusi še niso končani. Vsekakor bo kikiriki mareskije že v bližnji prihodnosti izpodrinil mnogo manj donosne oljnice, ki smo jih pridelovali doslej. Pridelovanje zemeljskega oreha pa bo vplivalo tudi posredno na večjo proizvodnjo maščob, ker je rastlina izvrstna kрма, saj bo zaradi tega mogoče doseči večje uspehe tudi v živilstvu, zato je tako pomembno, da letošnjemu poskusnemu pridelovanju kikirikija v Sloveniji posvetimo največjo pozornost.

V Makedoniji so lani dogradili 1296 pomembnejših zgradb

Kako živahna gradbena dejavnost je bila lani v Makedoniji, kaže številka, da so dogradili 1296 večjih industrijskih, kmetijskih in drugih zgradb v vrednosti 1.700.000.000 din. To pa so samo gradbena dela republiške operativne.

Makedonija se zelo naglo industrializira. Lani so gradili 100 industrijskih objektov, dogradili pa so jih 68. Med drugim so zgradili tri velike industrijske mlinske. Pomemben obrat živilske industrije je tudi velika mlekarica, ki bo prejela mleko za predelavo iz številnih zbiralnic. Eden največjih uspehov gradbene stroke lani v Makedoniji je bil, da so zgradili hidrocentrale v Sapuncici. Letos bodo hidrocentrale opremili z elektrarnskimi napravami domačega izdelka in jo izročili v obrat.

Lani so zgradili in izročili v uporabo 901 stanovanjskih hiš v vrednosti 230 milijonov dinarjev. V delu je še 381 stanovanjskih hiš. Vrednost lani zgrajenih 273 kmetijskih zgradb pa znaša 161 milijonov dinarjev.

Letos bodo dogradili največje objekte, in sicer predilnico bombaža v Štipu,

tekstilni kombinat v Tetovu, ki se uvršča med največje industrijske kombinatne vrste v Evropi, tovarno porcelana v Titovem Velesu itd. Med drugim bodo letos zgradili tudi tovarno montažnih hiš v Džordje Petrovu, ta tovarna bo pospešila gradbeno dejavnost v Makedoniji. Tovarna porcelana v Titovem Velesu bo tako velika, da bo dajala na leto po pol kilograma porcelana na elehernega prebivalca v državi.

Med pomembnejšimi letošnjimi gradbenimi deli, ki so jih bodisi že začeli ali jih pa še bodo, je treba omeniti gradnjo dveh hidrocentral v Došnici in Pesočanah, kombinata kromovih soli in prve makedonske cementarne. Največje hidro-tehnično delo pa je graditev elektrarn in umetnega jezera na Mavrovem. Lani so nasuli v veliko zemeljsko pregrado 41.200 kub metrov materiala. Letos bodo pospešili tudi regulacijo rek in melioracijska dela.

Med večjimi tovarnami bodo letos začeli graditi še tri: steklarno, tovarno eteričnih olj in usnjarno za predelavo kož drobnice.

Ob konferenci Britanske skupnosti

V prvih dneh januarja so se sestali v Londonu predstavniki britanskih dominionov. Londonska konferenca zaseda prav v trenutku, ko so začeli v Združenih državah Amerike resno pomisljati na to, da se zaradi dogodkov na Koreji skliče izredno zasedanje Združenih narodov.

Britanska skupnost narodov je višja razvojna oblika Britanskega imperija. Zaradi sredobeznih sil je bila angleška vlada že v drugi polovici 19. stoletja, posebno pa na začetku 20. stoletja, še bolj pa po drugi svetovni vojni postopoma prisiljena priznati popolno neodvisnost nekdanjim svojim kolonijam. Tako je na pr. Kanada postala že 1867. leta neodvisen dominion, Avstralija leta 1900., Južna Afrika 1909; po drugi svetovni vojni pa so dobile dominionski položaj tudi Indija, Pakistan in Ceylon. Birma pa se je celo popolnoma osvobodila. Sedaj pa se predvideva ustanovitev novega britanskega dominiona v osrčju Južne Afrike. Ta novi dominion bi obsegal Severno in Južno Rodezijo ter protektorat Niaso. Prva je protektorat z delno avtonomno vlado, druga pa je avtonomna kolonija.

Ker so britanski dominioni popolnoma samostojni v reševanju notranjopolitčnih problemov, se na skupnih sestankih vedno obravnavajo le zunanje politične

vprašanja splošnega značaja. Konferenca predstavnikov dominionov ni namreč forum pred katerem se razpravlja o notranji politiki tega ali onega člana. V zadnjih treh letih je bil zaradi dogodkov na Daljnem vzhodu, na Kitajskem in na Koreji, najtežji problem vprašanje Kitajske, predvsem pa priznanje pekinške vlade. Ta problem je tudi na sedanjih londonskih konferenci na prvem mestu.

Prvič v zgodovini Commonwealtha se je zgodilo, da nek dominion ni poslal svojih predstavnikov v London, Pakistan je od začetka vztrajal pri tem, da je vprašanje Kašmira, pravilne rešitve komu pripada to sporno jabolko — ali Indiji, ki je zaseda vzhodno polovico, ali pa Pakistanu, ki kontrolira zahodno polovico — conditio sine qua non za kakršenkoli uspeh te konference. Kašmir je namreč izredne važnosti za Pakistan, saj predstavlja nekakšen vodni rezervoar za severni del Pakistana. Voda pa je izredno važen element za suha polja Punjaba, žitnice Pakistana. Predstavniki Pakistana Liaquat Ali Khan je sicer izjavil, da sta Indija in Pakistan dva faktorja stabilnosti v Južni Aziji in pri tem mislil brez dvoma na nereseno vprašanje Kašmira, vendar pa do sedaj na tej konferenci vprašanje Kašmira ni niti za trenutek stopilo v ospredje.

Po poročilih zapadnih listov bodo na konferenci obravnavali in razpravljali predvsem o sledečih problemih. Prvič o položaju na Kitajskem in njegovih posledicah za Commonwealth (Britanska skupnost); 2. o politiki Commonwealtha do Kitajske; 3. o oborožitvi Zapadne Nemčije in eventualnih razgovorih s Sovjetsko zvezo; 4. o obveznostih Velike Britanije do Atlantskega pakta; 5. japonski mirovni pogoji in 6. predlog Mac Arthura za oborožitev Japonske.

Najtežji bo brez dvoma kitajski vokal, saj se londonska konferenca odvija v senci korejske vojne. Države Britanske skupnosti se namreč v vprašanju Kitajske in njenega priznanja razhajajo. Medtem ko je ena skupina držav že priznala centralno kitajsko vlado, pa Kanada, Južna Afrika, Avstralija in Nova Zelandija še do danes niso priznale sprememb na Kitajskem. Čeprav so prišla ta različna stališča do izraza tudi v Londonu in čeprav niso še dosegli soglasnosti kakšno stališče je treba zavzeti in kakšne odnose vzdrževati z pekinško vlado, vendar pa so, po poročilu Reuterja, enodušno priporočili, da je treba podvzeti vse korake in izrpati vse diplomatske možnosti za prekinitev sovražnosti na Koreji. Zapadni listi ob tej priliki citirajo in navajajo stališče Nehruja, ki se je izrazil proti kakršnikoli akciji Združenih narodov, vojaški, politični ali ekonomski, ki bi lahko

razširila spopad na Koreji v novo svetovno vojno. Nehru je, kot poročajo, opozoril konferenco tudi na to, da je ohranitev svetovnega mira tista perspektiva, ki jo konferenca ne sme niti za trenutek zanemariti, odnosno izgubiti izpred oči.

Kot poroča ameriška agencija UP so predstavniki dominionov proučili tudi ameriško stališče. To pa ne samo zato, ker je Amerika doprinesla največje žrtve v korejski vojni, marveč tudi zato, ker je Amerika sedaj predložila, da se Kitajska proglasi za napadalca, če bi pekinška vlada odklonila vse posredovalne predloge za mirno rešitev korejskega spora. Medtem ko zagovarjajo predstavniki tistih držav, ki so že priznale pekinški režim, da je treba najprej sprejeti Kitajsko v Združene narode in šele potem predložiti ustavitve sovražnosti, pa so nasprotno države, ki še niso priznale pekinške vlade, za drugo pot. To se pravi, Kitajska naj ustavi vojaške operacije »dobrovoljcev« in s tem pokaže, da želi resnično sodelovati v Organizaciji združenih narodov.

Na konferenci v Londonu sta do sedaj prišli do izraza predvsem dve stališči: stališče Kanade in Indije. Čeprav se tudi Kanada zavzema za mirno rešitev korejskega spora, pa je vendar še najbližje ameriškem stališču do Kitajske; Indija nasprotno pa želi čimprejahnj sporazum s pekinško vlado. Indija je proti

kakršnemu koli bojkotu, odnosno blokadi Kitajske. Britanski predstavniki so s svojo strani tudi že večkrat poudarili, da ne bodo podpirali nobene »hladne«, odnosno »omejene« vojne proti Kitajski, dokler se ne izkoristijo prav vse možnosti mirnega sporazumevanja. Britanija, pa tudi ostali britanski dominioni v Aziji, so tudi proti ekonomskim sankcijam, saj bi se v tem primeru Hongkong znašel še v težjem položaju kot je danes. Hongkong pa je važen vir britanskih dolarskih rezerv. Tudi predstavniki Avstralije in Nove Zelandije, navaja agencija UP, ne pričakujejo nič dobrega od ekonomskih sankcij, zato jih odklanjajo.

Čeprav so se vse do sedaj predstavniki britanskih dominionov zavzeli bolj opreznost stališče kot pa na pr. predstavniki Združenih držav Amerike, pa bi vendar bile ne samo preuranjene, ampak tudi netočno govoriti o formiranju nekakšne tretje sile, ki bi se lahko uveljavila poleg ZDA, odnosno Sovjetske zveze, ali celo proti obema. Britanski dominioni so sicer v mnogih vprašanjih pokazali znatno samostojnost s svojimi predlogi za rešitev korejskega spora pa tudi to, da skuša Britanska skupnost, kot celota, upoštevati spremembe, ki so nastale ne samo na Daljnem vzhodu, ampak sploh na svetu. Vendar to še ne pomeni, da je Britanska skupnost enostavno pripravljena sprejeti kitajsko agresijo kot sistem, kako se rešujejo mednarodna vprašanja.

V GARMISCHU, CORTINI, CHAMONIXU IN KITZBOCHLU

Tekmovanje srednjeevropskih držav v smučanju

V Švici je bil sestanek zastopnikov smučarskih zvez Švice, Italije, Francije, Avstrije in Zvezne Nemčije, na katerem so razpravljali o raznih problemih, ki so se pojavili na poletni poti vseh smučarskih disciplin v srednjeevropskih državah. V sivo vsebino napredka v smučanju so sklenili, da bodo vzdrževali med srednjeevropskimi državami tesnejše vezi. Med drugim so sklenili, da bodo v ta namen organizirali vsako leto več tekmovanj, s pomočjo katerih bodo ob koncu sezone doleteli dokončno plasman posameznih držav udeležencev v smučanju. Na ta način se bo vsako leto vedelo, katera je najboljša srednjeevropska država v smučanju. To bi bilo nekako neuradno prvenstvo srednjeevropskih držav v smučanju. Zveze teh držav so povabile smučarsko zvezo Jugoslavije, da tudi ona pošlje na ta tekmovanja svoje najboljša smučarje. Naša smučarska zveza je vabilo sprejela in je, kakor smo že poročali, doletela 11 članov, ki bodo v teku tega in naslednjega meseca tekmovali z najboljšimi evropskimi smučarji, kajti teh tekmovanj se bodo izven konkurence udeležili tudi izbrani smučarji skandinavskih držav — Švedske, Norveške in Finske.

Kar se tiče tekmovanja za neuradno prvenstvo srednjeevropskih držav, bodo imeli od naših smučarjev največje nalogo alpski vozači. Saj vemo, da so bili Italijani, Avstrijci, Švicarji in Francozi na janskem svetovnem prvenstvu v ZDA najboljši. Skladno in tekoče imajo v borbi za najvišji položaj mesta še največje izgledov. Vendar presenečenja s strani naših alpskih vozačev niso izvežeta, saj vemo, da so se za letošnjo sezono dobro pripravljali pod vodstvom trenerja Franca Copo, s katerim so bili tudi v priznani Seolosoovi šoli v Avstriji. Tamkajšni Time Mulej ni namizni in v odvajanju tega dobička krajevne gostinjske podjete, dajemo naslednje gostinjske podjete:

Pojasnilo k »Navodilu o vplačevanju posameznih vrst proračunskih dohodkov po proračunih za leto 1951 na račune pri Narodni banki FLRJ«

(Uradni list FLRJ št. 71-661 z dne 31. decembra 1950)

Z ozirom na razliko, ki obstaja med našo objavo v dnevnem časopisu z dne 3. januarja 1951 in med objavo v Uradnem listu FLRJ št. 71-661 z dne 31. decembra 1950 v bančnih računih za zbiranje 1. in 2. razreda pri polni lastni ceni in v odvajanju tega dobička krajevne gostinjske podjete, dajemo naslednje gostinjske podjete:

1. I. razliko pri polni lastni ceni naj vplačujejo državna gospodarska podjetja ter podjetje družbenih organizacij in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

2. II. razliko pri polni lastni ceni naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

3. I. in II. razliko naj privatni obvezniki vplačujejo kot doslej na račun ... 807800

4. I. in II. razliko naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

5. I. in II. razliko naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

6. I. in II. razliko naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

7. I. in II. razliko naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

8. I. in II. razliko naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

9. I. in II. razliko naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

10. I. in II. razliko naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

11. I. in II. razliko naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

12. I. in II. razliko naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

13. I. in II. razliko naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

14. I. in II. razliko naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

15. I. in II. razliko naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

16. I. in II. razliko naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

17. I. in II. razliko naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

18. I. in II. razliko naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

19. I. in II. razliko naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

20. I. in II. razliko naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

21. I. in II. razliko naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

22. I. in II. razliko naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

23. I. in II. razliko naj vplačujejo državna gospodarska podjetja in zadržati tudi v letu 1951 v korist zbiranja računa ... 807800

Avstrijci tudi druga skupina alpskih vozačev, ki bo torej prav tako začela tekmovalno sezono dobro pripravljena. Naši smučarji so se skozi preteklo leto in jesen marljivo pripravljali, vendar je njihov minus v primeru s smučarji drugih alpskih držav v tem, da vedno začne s treninjom na snegu pozneje. Ne samo sekunde, temveč tudi desetinke bodo odločale plasman naših najboljših v borbi s svetovnimi alpskimi nasi.

Prva tekmovalna vrsta bodo od 16. do 22. januarja v Garmisch-Partenkirchen (Zap. Nemčija), nato bodo smučarske reprezentacije odšle v Cortino D'Ampezzo (Italija), kjer bodo tekmovali od 24. do 30. jan. Je 31. januarja, bodo začela tekmovalna v Chamonix (Francija) in bodo trajala do 4. februarja. Od tod bodo naši smučarji in reprezentance drugih držav odšli v Avstrijo, kjer se bodo udeležili tekmovanj od 7. do 11. februarja. Kot vidimo, si bodo tekmovalna stadija drugo za drugim in bodo zahtevali od naših smučarjev celega moča. Imena smučarjev, ki nas bodo zastopali na teh tekmovanjih smo že objavili in bomo o eventualnih spremembah poročali.

Finžgar in Razboršek nas bosta zastopala v Gallu

Naša smučarska skakalca Rudi Finžgar in Ivo Razboršek bosta odšla v Gallio (Italija), kjer bosta sodelovala na mednarodnem tekmovanju v skokih na 80-metrski skakalnici.

Rudi Finžgar bo skakal v Obersdorfu

Od 23. februarja do 4. marca bo v Obersdorfu (Zahodna Nemčija) mednarodno tekmovanje v skokih na 150-metrski skakalnici. Na tem tekmovanju bo razen najboljših smučarjev

skakalcev Zahodne Nemčije, Avstrijci, Italijani in drugi držav Srednje Evrope, kakor tudi skakalci iz skandinavskih držav, sodelovali tudi naš tekmovalci Rudi Finžgar in Ivo Razboršek. Ivo je v Obersdorfu ob priliki prvega tedna smučarskih poletov na tej skakalnici, dosegel najdaljši skok in sicer 135 m šved Dan Netzel.

Birko in Kordeževa bosta tekmovali v Švici

Naši smučarji Nada Birko in Angela Kordež bosta sodelovali na mednarodnem tekmovanju za ženske v teku na 10 km, ki bo 14. januarja v Grindelwaldu (Švica).

Franjo Tomašević novi trener Odreda

Nogometna Odreda bo od sedaj naprej treniral Franjo Tomašević, bivši trener Crvene zvezde, katere živino mostvo je uspešno treniral tri leta. Tomašević je že v Ljubljani ter je že prišel s treninzi Odreda. Tomašević je mnenja, da so slovenski nogometaši dobri kot individualci, imajo pa še premalo delo za kolektivno igro. Izjavil je, da bo najvažnejša naloga igralcev in zaveza tudi njega, da se mostvo letos odbrži v prvi zvezni ligi, v prihodnjem letu pa se bo toliko pripravljeno, da se bo lahko borilo za čimuspješnejši plasman.

NOGOMET

»LOKOMOTIVA« — »ADMIRA« 3:1
Zagreb, 10. januarja: Po vrnitvi s turneje po Turčiji je imelo nogometno mostvo »Admir« z Dunaja danes v Zagrebu tekmo z »Lokomotivo«. Domače mostvo je doseglo v tej tekmi pomemben mednarodni uspeh s tem, da je premagalo priznano mostvo domačih »Admir« s 3:1 (1:1). Gole sta dala v prvem polčasu v 16. minuti Hrnčič in v 41. minuti Habek, v drugem polčasu pa v 20. minuti Firm in v 23. minuti Čonč (enaist-metrovski).

Na tekmi je bilo okrog 12.000 gledalcev. Sodil je zagrebški sodnik Damjan. Zmaga »Lokomotive« je zaslužena in bi se bila lahko končala tudi z večjim rezultatom.

NOV SVETOVNI REKORD V PLAVANJU — METULJČKOV SLOG

Moskva, 10. jan. Sovjetski plavalec Leonid Meškov je preplaval 100 m v metuljčkovem stilu v 1:06,6 minut in postavil nov svetovni rekord. (Prej. t. Meškov s časom 1:06,6 minut).

SD »Grafičar« bo imel letno skupščino v četrtek, dne 11. januarja 1951 ob 17. uri v palači »Grafičar«. V. nadstropje. Odbor vabi na skupščino vse člane in prijatelje društva.

ODREDBA

o nepretrganem obratovanju nekaterega trafika v Ljubljani.

Od 8. I. 1951 dalje so dolžne trafike na Mestnem trgu 20, v Selemurgovi ulici 1 in na Turski cesti 20 obratovati nepretrgano od 6. do 20. ure.

Poverjenosti za trgovino in prekrško 10 MLO Ljubljana.

DAJALCI KRVI

Nujno prosimo dajalce krvi krvne skupine 0, ki so dali kri pred več kot 2 mesecema, da se zgleda v tuk. zavodu v četrtek 11. t. m. od 7. do 9.30 zjutraj pregleda in odvzema krvi. Ne zadržujte mastnih jedi, mlečne kave ali mleka.

VABILO NA LETNI OBČNI ZBOR

Gozdarsko lesno Industrijske sekcije društva inženirjev in tehnikov

ki bo v nedeljo, 14. januarja ob 9. uri dopoldne v sindikatski dvorani Ministrstva za gospodarstvo v Parizovi ulici v Ljubljani z naslednjim dnevnim redom:

1. Otvoritev. Volitev delovnega predsedstva občnega zbora.

2. Poročila upravnega odbora sekcije: a) predsednika, b) tajnika, c) blagajnika.

3. Poročila delovnega odbora.

4. Razrešila dosedanjega upravnega odbora.

5. Ustanovitve samostojnega »Društva inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesne industrije (kot naslednje sekcije DIT).

6. Pretrsa in odobritev društvenih pravil po predloženem osnutku.

7. Izvolitev novega upravnega odbora in dosednjega odbora društva.

8. Odobritev Pravilnika o poslovanju uredniškega odbora strokovnih glasil.

9. Izvolitev urednikov in uredniškega odbora strokovnih glasil v smislu Pravilnika.

10. Doložitve članarine društva in naročnine za strokovna glasila.

11. Odobritev proračuna društva.

12. Razno.

Člani izven Ljubljane izberejo delegate. Na vsakih 10 članov pride po en delegat. Delegat ima pri volitvah toliko glasov, kolikor ima pismenih pooblastil. — Upravni odbor.

RADIO

Sporočila za četrtek, 11. jan. 1951.

Poročila ob 5.15, 6.12.30 in 15.30. In 23.55.

5. Jutranji pozdrav — 5.30 Zahvalna glasba — 5.50 Jutranja telovadba — 6.10-7. Jutranji koncert — 12. Opoldanski koncert (Blaž Arnič: Godovski poje, Pavel Slivka) — 12.40 Zahvalna glasba in objave — 13. Prof. dr. Bogo Grafenauer: Gospodarske in družbene razmere med Slovenci v IX. in X. stoletju (ponovitve) — 13.20 Lahek opoldanski spored — 14. Komorna oddaja (skladbe Friderika Chopina — 14.30 Delo Jugoslovanske Akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu — 14.40 Izra orkester Robert Busnel Bennett — 15.10-15.30 Kaviar v ritmu — 15.30 Od predklasične do današnje (ciklus samospojev) — sodeluje mezzosopranistka Sonja Drakaler pri klavirju Marjan Vodopivec — 15.30 Pogovor s pionirji — 18.40 Janko Gregor: Vaska suita, Mazurka — 19. Beethovenova revolucionarna opera — 19.45 Zahvalna glasba in objave — 20. Prenos koncerta državne simfonije orkestra iz Zagreba, dirigent Friedrich Zaun, solistka pianistka Marija Lorković (Prenos iz Zagreba) — 22.30 Zahvalna glasba — 24. Glasbena medigra — 0.15 Oddaja v italijanski — 24.45 Zaključek oddaje.

Sporočila za petek, 12. jan. 1951.

5. Jutranji pozdrav — 5.30 Pesmi jugoslov. narodov — 5.50 Jutranja telovadba — 6.10-7. Zahvalna glasba in objave — 12.30 Opoldanski spored — 13. Opoldanski koncert (Blaž Arnič: Godovski poje, Pavel Slivka) — 12.40 Zahvalna glasba in objave — 13. Prof. dr. Bogo Grafenauer: Gospodarske in družbene razmere med Slovenci v IX. in X. stoletju (ponovitve) — 13.20 Lahek opoldanski spored — 14. Komorna oddaja (skladbe Friderika Chopina — 14.30 Delo Jugoslovanske Akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu — 14.40 Izra orkester Robert Busnel Bennett — 15.10-15.30 Kaviar v ritmu — 15.30 Od predklasične do današnje (ciklus samospojev) — sodeluje mezzosopranistka Sonja Drakaler pri klavirju Marjan Vodopivec — 15.30 Pogovor s pionirji — 18.40 Janko Gregor: Vaska suita, Mazurka — 19. Beethovenova revolucionarna opera — 19.45 Zahvalna glasba in objave — 20. Prenos koncerta državne simfonije orkestra iz Zagreba, dirigent Friedrich Zaun, solistka pianistka Marija Lorković (Prenos iz Zagreba) — 22.30 Zahvalna glasba — 24. Glasbena medigra — 0.15 Oddaja v italijanski — 24.45 Zaključek oddaje.

Prva posvetovanja novoizvoljenih predsednikov OF

Slovenj Gradec, 10. jan. Novoizvoljeni sekretarji in predsedniki Fronte v slovenjegrskem okraju so se zbrali te dni na prvi posvet, kjer so med drugim obravnavali delo Fronte v času tekmovanja.

Ponekod so gledali na tekmovanje OF kot na posebno, od ostalega dela ločeno nalogo. Pri nekaterih frontnih odborih so bile tekmovalne obveznosti premalo konkretne. Ker frontne organizacije tekočih nalog niso povsod vneslo v plan tekmovanja, plana ni bilo mogoče uresničiti. So pa tudi frontni odbori, ki so se takoj po volitvah pogovorili o tekmovanju, kot na primer v Guštanju, Prevaljah, v Črni in Slovenj Gradcu. V Črni in Slovenj Gradcu je frontna organizacija skrbela predvsem za komunalno dejavnost.

Udeleženci so na posvetu z navdušenjem sprejeli sklep, da odstranijo iz frontnih odborov in iz organizacije vse nepoštenjake, škodljivce in saboterje.

Okrajni odbor OF bo najboljšim frontnim organizacijam v tekmovanju podelil radijske aparate. Videli so načelo pri ocenjevanju uspehov posameznih frontnih odborov bo, koliko je Fronta v vasi prispevala h krepitevi zadrug in k širjenju družnega gibanja sploh, koliko novih članov je pridobila za zadrugo itd.

Ljudje vneto govorijo o specializaciji kmetijstva. V slovenjegrskem okraju bi se kot glavna panoga kmetijske proizvodnje najbolje obnesla živinoreja.

Iz diskusije je bilo med drugim razvidno, da nekateri KLO nimajo razumevanja za frontne kotičke, seje sohe, posvetovalnice za materne itd., ker nekele priskrbeti za to potrebni prostor. Brez primernih prostorov pa se delo v množičnih organizacijah na vasi ne more razmahiti. Posebno poudarilo je vprašanje v Turški vasi, Mislinju in Spodnji Vižnigi. Na koncu so udeleženci sprejeli sklepe, ki bodo pripomogli k uveljavitvi organizacij OF.

Uspehi Prešernovega gledališča

Kranj, 10. jan. Uspeh, ki ga je doseglo Prešernovo gledališče za uprizoritvijo Shakespearejeve komedije »Kar hočete, ni bil edinstven. Komedijo je gledalo nad 10.000 obiskovalcev. V soboto pa je bila že druga premiera. Uprizorili so dve komediji Moliere »Izsiljena ženitev« in »Ljubezen zdravnik«. Režija tov. Balbine Baranovič in scena ing. Pengova je bila prav dobra. Vse ansambel gledališča je sodeloval pri obeh komedijah. Lepo so napredovali posebno mladi igralci kot Anka Čimerman, Marga Filčeva in Joža Kovčič. Gledalci so bili zadovoljni s komedijo in igralci. Pripomnili bi le to.

Kranj, 10. jan. Uspeh, ki ga je doseglo Prešernovo gledališče za uprizoritvijo Shakespearejeve komedije »Kar hočete, ni bil edinstven. Komedijo je gledalo nad 10.000 obiskovalcev. V soboto pa je bila že druga premiera. Uprizorili so dve komediji Moliere »Izsiljena ženitev« in »Ljubezen zdravnik«. Režija tov. Balbine Baranovič in scena ing. Pengova je bila prav dobra. Vse ansambel gledališča je sodeloval pri obeh komedijah. Lepo so napredovali posebno mladi igralci kot Anka Čimerman, Marga Filčeva in Joža Kovčič. Gledalci so bili zadovoljni s komedijo in igralci. Pripomnili bi le to.

Kranj, 10. jan. Uspeh, ki ga je doseglo Prešernovo gledališče za uprizoritvijo Shakespearejeve komedije »Kar hočete, ni bil edinstven. Komedijo je gledalo nad 10.000 obiskovalcev. V soboto pa je bila že druga premiera. Uprizorili so dve komediji Moliere »Izsiljena ženitev« in »Ljubezen zdravnik«. Režija tov. Balbine Baranovič in scena ing. Pengova je bila prav dobra. Vse ansambel gledališča je sodeloval pri obeh komedijah. Lepo so napredovali posebno mladi igralci kot Anka Čimerman, Marga Filčeva in Joža Kovčič. Gledalci so bili zadovoljni s komedijo in igralci. Pripomnili bi le to.

Kranj, 10. jan. Uspeh, ki ga je doseglo Prešernovo gledališče za uprizoritvijo Shakespearejeve komedije »Kar hočete, ni bil edinstven. Komedijo je gledalo nad 10.000 obiskovalcev. V soboto pa je bila že druga premiera. Uprizorili so dve komediji Moliere »Izsiljena ženitev« in »Ljubezen zdravnik«. Režija tov. Balbine Baranovič in scena ing. Pengova je bila prav dobra. Vse ansambel gledališča je sodeloval pri obeh komedijah. Lepo so napredovali posebno mladi igralci kot Anka Čimerman, Marga Filčeva in Joža Kovčič. Gledalci so bili zadovoljni s komedijo in igralci. Pripomnili bi le to.

Kranj, 10. jan. Uspeh, ki ga je doseglo Prešernovo gledališče za uprizoritvijo Shakespearejeve komedije »Kar hočete, ni bil edinstven. Komedijo je gledalo nad 10.000 obiskovalcev. V soboto pa je bila že druga premiera. Uprizorili so dve komediji Moliere »Izsiljena ženitev« in »Ljubezen zdravnik«. Režija tov. Balbine Baranovič in scena ing. Pengova je bila prav dobra. Vse ansambel gledališča je sodeloval pri obeh komedijah. Lepo so napredovali posebno mladi igralci kot Anka Čimerman, Marga Filčeva in Joža Kovčič. Gledalci so bili zadovoljni s komedijo in igralci. Pripomnili bi le to.

Kranj, 10. jan. Uspeh, ki ga je doseglo Prešernovo gledališče za uprizoritvijo Shakespearejeve komedije »Kar hočete, ni bil edinstven. Komedijo je gledalo nad 10.000 obiskovalcev. V soboto pa je bila že druga premiera. Uprizorili so dve komediji Moliere »Izsiljena ženitev« in »Ljubezen zdravnik«. Režija tov. Balbine Baranovič in scena ing. Pengova je bila prav dobra. Vse ansambel gledališča je sodeloval pri obeh komedijah. Lepo so napredovali posebno mladi igralci kot Anka Čimerman, Marga Filčeva in Joža Kovčič. Gledalci so bili zadovoljni s komedijo in igralci. Pripomnili bi le to.

Kranj, 10. jan. Uspeh, ki ga je doseglo Prešernovo gledališče za uprizoritvijo Shakespearejeve komedije »Kar hočete, ni bil edinstven. Komedijo je gledalo nad 10.000 obiskovalcev. V soboto pa je bila že druga premiera. Uprizorili so dve komediji Moliere »Izsiljena ženitev« in »Ljubezen zdravnik«. Režija tov. Balbine Baranovič in scena ing. Pengova je bila prav dobra. Vse ansambel gledališča je sodeloval pri obeh komedijah. Lepo so napredovali posebno mladi igralci kot Anka Čimerman, Marga Filčeva in Joža Kovčič. Gledalci so bili zadovoljni s komedijo in igralci. Pripomnili bi le to.

Kranj, 10. jan. Uspeh, ki ga je doseglo Prešernovo gledališče za uprizoritvijo Shakespearejeve komedije »Kar hočete, ni bil edinstven. Komedijo je gledalo nad 10.000 obiskovalcev. V soboto pa je bila že druga premiera. Uprizorili so dve komediji Moliere »Izsiljena ženitev« in »Ljubezen zdravnik«. Režija tov. Balbine Baranovič in scena ing. Pengova je bila prav dobra. Vse ansambel gledališča je sodeloval pri obeh komedijah. Lepo so napredovali posebno mladi igralci kot Anka Čimerman, Marga Filčeva in Joža Kovčič. Gledalci so bili zadovoljni s komedijo in igralci. Pripomnili bi le to.

Kranj, 10. jan. Uspeh, ki ga je doseglo Prešernovo gledališče za uprizoritvijo Shakespearejeve komedije »Kar hočete, ni bil edinstven. Komedijo je gledalo nad 10.000 obiskovalcev. V soboto pa je bila že druga premiera. Uprizorili so dve komediji Moliere »Izsiljena ženitev« in »Ljubezen zdravnik«. Režija tov. Balbine Baranovič in scena ing. Pengova je bila prav dobra. Vse ansambel gledališča je sodeloval pri obeh komedijah. Lepo so napredovali posebno mladi igralci kot Anka Čimerman, Marga Filčeva in Joža Kovčič. Gledalci so bili zadovoljni s komedijo in igralci. Pripomnili bi le to.

Kranj, 10. jan. Uspeh, ki ga je doseglo Prešernovo gledališče za uprizoritvijo Shakespearejeve komedije »Kar hočete, ni bil edinstven. Komedijo je gledalo nad 10.000 obiskovalcev. V soboto pa je bila že druga premiera. Uprizorili so dve komediji Moliere »Izsiljena ženitev« in »Ljubezen zdravnik«. Režija tov. Balbine Baranovič in scena ing. Pengova je bila prav dobra. Vse ansambel gledališča je sodeloval pri obeh komedijah. Lepo so napredovali posebno mladi igralci kot Anka Čimerman, Marga Filčeva in Joža Kovčič. Gledalci so bili zadovoljni s komedijo in igralci. Pripomnili bi le to.

Kranj, 10. jan. Uspeh, ki ga je doseglo Prešernovo gledališče za uprizoritvijo Shakespearejeve komedije »Kar hočete, ni bil edinstven. Komedijo je gledalo nad 10.000 obiskovalcev. V soboto pa je bila že druga premiera. Uprizorili so dve komediji Moliere »Izsiljena ženitev« in »Ljubezen zdravnik«. Režija tov. Balbine Baranovič in scena ing. Pengova je bila prav dobra. Vse ansambel gledališča je sodeloval pri obeh komedijah. Lepo so napredovali posebno mladi igralci kot Anka Čimerman, Marga Filčeva in Joža Kovčič. Gledalci so bili zadovoljni s komedijo in igralci. Pripomnili bi le to.

Kranj, 10. jan. Uspeh, ki ga je doseglo Prešernovo gledališče za uprizoritvijo Shakespearejeve komedije »Kar hočete, ni bil edinstven. Komedijo je gledalo nad 10.000 obiskovalcev. V soboto pa je bila že druga premiera. Uprizorili so dve komediji Moliere »Izsiljena ženitev« in »Ljubezen zdravnik«. Režija tov. Balbine Baranovič in scena ing. Pengova je bila prav dobra. Vse ansambel gledališča je sodeloval pri obeh komedijah. Lepo so napredovali posebno mladi igralci kot Anka Čimerman, Marga Filčeva in Joža Kovčič. Gledalci so bili zadovoljni s komedijo in igralci. Pripomnili bi le to.

Kranj, 10. jan. Uspeh, ki ga je doseglo Prešernovo gledališče za uprizoritvijo Shakespearejeve komedije »Kar hočete, ni bil edinstven. Komedijo je gledalo nad 10.000 obiskovalcev. V soboto pa je bila že druga premiera. Uprizorili so dve komediji Moliere »Izsiljena ženitev« in »Ljubezen zdravnik«. Režija tov. Balbine Baranovič in scena ing. Pengova je bila prav dobra. Vse ansambel gledališča je sodeloval pri obeh komedijah. Lepo so napredovali posebno mladi igralci kot Anka Čimerman, Marga Filčeva in Joža Kovčič. Gledalci so bili zadovoljni s komedijo in igralci. Pripomnili bi le to.

Kranj, 10. jan. Uspeh, ki ga je doseglo Prešernovo gledališče za uprizoritvijo Shakespearejeve komedije »Kar hočete, ni bil edinstven. Komedijo je gledalo nad 10.000 obiskovalcev. V soboto pa je bila že druga premiera. Uprizorili so dve komediji Moliere »Izsiljena ženitev« in »Ljubezen zdravnik«. Režija tov. Balbine Baranovič in scena ing. Pengova je bila prav dobra. Vse ansambel gledališča je sodeloval pri obeh komedijah. Lepo so napredovali posebno mladi igralci kot Anka Čimerman, Marga Filčeva in Joža Kovčič. Gledalci so bili zadovoljni s komedijo in igralci. Pripomnili bi le to.

Kranj, 10. jan. Uspeh, ki ga je doseglo Prešernovo gledališče za uprizoritvijo Shakespearejeve komedije »Kar hočete, ni bil edinstven. Komedijo je gledalo nad 10.000 obiskovalcev. V soboto pa je bila že druga premiera. Uprizorili so dve komediji Moliere »Izsiljena ženitev« in »Ljubezen zdravnik«. Režija tov. Balbine Baranovič in scena ing. Pengova je bila prav dobra. Vse ansambel gledališča je sodeloval pri obeh komedijah. Lepo so napredovali posebno mladi igralci kot Anka Čimerman, Marga Filčeva in Joža Kovčič. Gledalci so bili zadovoljni s komedijo in igralci. Pripomnili bi le to.

Kranj, 10. jan. Uspeh, ki ga je doseglo Prešernovo gledališče za uprizoritvijo Shakespearejeve komedije »Kar hočete, ni bil edinstven. Komedijo je gledalo nad 10.000 obiskovalcev. V soboto pa je bila že druga premiera. Uprizorili so dve komediji Moliere »Izsiljena ženitev« in »Ljubezen zdravnik«. Režija tov. Balbine Baranovič in scena ing. Pengova je bila prav dobra. Vse ansambel gledališča je sodeloval pri obeh komedijah. Lepo so nap